X. évfolyam. 105. szám. Szombat, 1876. május 6.

Előfizetési díj:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre	20.—
Félévre	10.—
Negyedévre	5.—
Egy hóra	1.80

Egy szám 8 krajczár.

Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.

Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.

Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

Budapest IV. megyeháztér 9. sz.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.

Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.

Kiadó-hivatal:

Budapest IV. megyeháztér 9. sz.

Vodianer F. nyomdájában.

A védegyletek eszméje ma.

Az államférfiaknak sokféle jellemvonásaik lehetnek, lehetnek főleg szabadelvüek és zsarnokok, hazafiak és nemzetellenesek; hanem a valódi államférfiak következetesek és szilárd jellemüek szoktak lenni. A kiknél e két tulajdon hiányzik, azok jobb, ha valami más üzletre adják fejöket, mert az a mesterség, a hol a nemzetek élete fölött alkudoznak, nem nekik való! Mert itt a credit a nemzet bőrére megy.

Ha egy jámbor szatócs, a maga és néhány embertársa rovására roszszul gazdálkodik, a társadalom kigunyolja, megveti őket.

Ha egy államférfi, nemzete rovására gazdálkodik rosszul, a nemzet mit tesz vele? Ugy látszik, hogy a magyar megtartja őt: hazabölcsének, tanácsadónak, sőt még államférfiunak is.

Ha valakinek sok évig minden szava tiltakozás a jogfeladás ellen, s a midőn nagyhangu beszédje után a kormányrudhoz jut, a törvényes uton megmenthető jogokat is feladja; ugyan mily biztositékot nyujt az ilyen férfiu arra nézve: hogy valaha és egész életében csak egyszer is komolyan, őszintén beszélt azon magasztos elvekről, a melyeknek halálitéletét aláirta?!

Hisz a valódi hazafiak nem csak azt a nemzeti kinceket őrzik féltékenyen, a melyeket alku utján ki lehet eszközölni; de a nemzet élet alapföltételeit képező közkincsekért, vért és életet is készek koczkáztatni. A ki erre nem kész, s ezt előre megmondja, az ne is menjen a nemzet legdrágább kincsei fölött azokkal alkudozni, a kik azon kincsek megszerzéseért, annyi polgári vagyont és polgárvért áldoztak immár. Az alku bizonyosan az elhatározott fél javára döl el.

Különösen azon államférfiak, a kik a negatió terén határozott jellemet évekig sikerrel játszották, ha a midőn a dolgokhoz jutnak, lemondással kezdik, nemcsak a nép jogot segitenek eljátszani, de a nemzeti erkölcsöket is megtámadják. Ha azután lemondásuk nyilvánvalóvá lett, s még azután is megakarják jelmezüket tartani, ez azután már kevésbé káros, mert nevetséges lesz.

Hanem ha az ilyen gyászvitézek hivják fel a nemzetet jellem szilárdságra, kitartásra, a védegyleti eszmének szivós jellemet és a mi fő, a czél erős rugékonyságot és páratlan férfias elhatározást igénylő keresztülvitelére, ez azután pharizeusság és egyébb semmi sem!

Ilyen volt az a pharizeus, a ki Krisztust a keresztre feszités előtt arczul csapta, azt mondá neki: „mentsd meg magad, ha az isten fia vagy!“

Az ilyen védegyletező hazafiak épen ugy csapják arczul a keresztre feszitett nemzetet; politikai és közjogi állam és nemzetközi szerződéseik keresztjén, azt mondják neki: védjed magad ha életre való vagy. S még ráadásul merészkednek a magyar szabadság mesterére, Kossuthra hivatkozni, védegyleti tanaiknak mai helyessége mellett.

Igen, ha kereskedelmi politikájok önálló lett volna, ha független nemzeti bankot mernék akarni, s a külön vámterületet; akkor okoskodhatnának a nemzeti közgazdaságnak a külföld ellen való férfias megvédéséről, a nemzeti akarat felébresztéséről. De most, midőn a vezéreknek minden ize ága, mint egy kártya királynak a figurája, tarka lemondási szinekből van mozaikként össze illesztve; most és ők mernek a védegyletről szólani!?

És különben is, vajmi gyarló eszköz lehet ma a felvasutazott világban az utolsó szövőszéktől is megfosztott, s minden férfias jogából kitagadott nemzettel védegyleti játékot játszatni.

Nem egyéb ez, mint a bölcsőbe fektetett nemzetre polyát rakni, s kezébe szopókát és csörgőt nyomni, hogy legyen mivel öntudatos kinjait elaltatni.

Nem ugy urak! A nemzet nem gyermek már! Elverte a szabadság és nagykoruság isteni kéjeit, és tékozló gyámjainak kivette az ostort kezéből.

Egészen másként állna ezzel a védegyleti eszmével és a nemzet, ha ez a veszett fejsze nyele, akkor kerül a kezébe midőn minden módot sikertelenül kisérlett volna meg; de midőn épen akkor adatik kezébe, mikor kezét uj kötelékkel kötik meg. Ma ez gunynak sok, tréfának éretlen. S ez a játék veszélyes is lehet!

Meglehet, hogy felveszi a nemzet, de nem kéri azoktól a kik a jog fegyverét adhatták volna kezébe.

Lehet, hogy felhasználja a nemzet ezt az életlen fegyvert is, ha nem lesz egyebe; de ennek azok legkevésbé fognak örvendeni a kik ezt a férfi kezébe, gyermek játéknak adják.

Ti a kik örökké a közgazdasági háboru fölkerekedése ellen sopánkodtatok, most épen olyasmit akartok.

Kényszer szerződéstek — mint magatok nevezitek — leteszi alapját, védegyleti bölcseletetek adja a módot hozzá.

Csak az a kérdés: lesz-e időtök az egész komédiát végig játszani? Ti nektek aligha lesz!

Meglátjátok, hogy a nemzet bár szégyen és gyalázatban, de tul éli napjaitokat.

Lesz hozzá türelme, a mig kell! Csak aztán legyen nektek is minden a mi kell.

No most már aztán elmondjátok urak, hogy mindent megkaptunk!

A miniszteri hivatal szobában be van zárva az egész Magyarország, ha ez meg áll, akkor meg van minden! Nem is kell már nekünk egyéb, csak rendesen szétosztott hivatalok, a nemzet megél belőle. Hanem aztán majd rövid idő mulva, ha a termelő erőket rendre tönkre tettétek és kimeritettétek, ugy majd fizetheti a magyar tisztviselőket, s a nép képviseleti magyar kormányt a bölcs Ausztria. De még egy pillanatra meg kell állnunk a szörnyü itélet kihivásával, még a magyar képviselőház is együtt ül.

Várjuk mit müvel az utolsó forum.

Azután gyászt a fövegekre. Akkor majd meg kezdjük a védegylet eszméjét megvalósitani. Majd meglátjuk ki fog tőle meghőkölni.

Addig azonban a védegyletekről komolyan beszélni fölér egy kis szemfényvesztéssel, a mi olcsó szinészeknek igen, de a nemzetnek ma még nem való.

Ovakodjatok az élő jog helyére a szenvedőleges ellentállást ültetni.

Bakay Nándor.

A képviselőház mai ülésében Irányi Dániel a „föllázadt török tartományoknak az osztrák-magyar monarchia hadserege által való megszállása tárgyában“ interpellácziót intéz a miniszterelnökhöz.

A szabadelvü párt ma este 6 órakor értekezletet tart, melyen hir szerint Tisza Kálmán miniszterelnök tesz jelentést a bécsi alkudozások eredményéről.

Quo usque tandem....

Csernátony Lajos galandócz czikk-fonalzatának másodsoru idétlenségei között is szánszándékkal kerüli a vitát a hazát buktató egyezség megbirálásában. E helyett a megszilajult dühöngés fogvicsoritó magánkivüliségével kapdos a maga elé helyezett veres posztó után, mely nélkül nem tud irni egy sort sem vulkanicus örjöngése.

Nem mond kadenciát a végtelenül káros szerződésnek a „négy pontu“ követelés keretébe illesztésére; nem birja egy elárvult betüvel sem védeni az összekalapált fusio hegyének vajudásaiból előkerült „ridiculus' mus“-t; nem képes egyetlen szófigurával sem talpra állitani az elvtagadás és pártöszszeolvadás machinatiói által szült szörnyalkut; nem talál egy téveteg ötletet sem a czéljával lételét eljátszott óriás többség borzadalmas müvének megközelitő mentegetésére: hanem mindössze az alvilági lánczokból szabadjára bocsátott Cerberus kiiskolázott bődületeivel és az ősbün röfögő indulatosságával áll a Lloyd-épület kapuja elé összeriasztani a felbomlásnak indult kormánypárti róka-akol nyaját. Vérben forgó szemei és epét tajtékzó szája előtt a nemzet szive és érdeke egy lakomára való pecsenye, melyet tollának nyársára huz, hogy az osztrákoknak gyujtott tüz mellett süsse parázsra. Mert hát ura és mindenese ezután Magyarország verejtékével és közgazdasága jövőjével traktálja a bécsi barlang kénköves lángjai és reaktionarius rablásai körül mesebeli sárkányként szüz jogokkal és igaz érdekekkel táplálkozó fenevadat, hogy király maradhasson a miniszteri fauteillben továbbra is.

Persze, hogy istentelen müvelet közben kijut egy oldalrugás nekünk is. Már az a természet rendjében fekszik, hogy a becsületes iránynyal szemközt a leggonoszabb lázad fel, mintegy figyelmeztetésül, hogy a bélpoklosság kainbélyeges kinövése gyanánt, mit kell a jóknak kerülni. Csak ily veszedelmes egyéniségek és kárhozatos irányzatok kiismerése után tisztul meg a politika mis-más légköre és jut erkölcsi bátorsághoz a térről leszoritott politikai erény.

Az „Ellenőr“ veszett hirü Cerberusa mostani hánykolódásaival és Plutót szolgáló csaholásaival ismerteti meg a poklok mélyéből kitört természetét. Hiábavaló dolog immár tisztesség fitogtató redőkbe vonni háromfejü és torku catilinarius existentiája fölé a catói tógát. Hiábavaló viczkándozás századszor ismételni az egyetlen czikkéből ki nem feledett tempót, hogy ő, — már mint Magyarország Catilinája, a legönzéstelenebb fia a föld kerekségének, „kinek több lenni, mint a mi, nincs és nem lesz ambitiója, bárminő viszonyok közt és semmiféle miniszterium alatt.“ Hiábavaló hányavetiség minden nevet kibigyesztő alkalmatosságból előrebocsátani czikkeinek, hogy személyében, — már mint a nemzet erkölcseinek és hagyományainak templomát felgyujtó Herostratesében, — találja fel országvilág a chevalier-t „sans peur et sans reproche“, a férfiut minden makula és félelem nélkül. Szóval haszontalan lárifári egy Csernátony Lajostól, hasonló rövid politikai mult alatt egymást követő tótágas után, tisztességesnek tetszelegni a közönség előtt. Mert biz, bármennyi keveset ad is józan itéletére, ennek már megvannak fogalmai emberéről és aligha ad többet Csernátony nrra, mint egy közönséges iparlovagra szokás.

Genirozástól ment és vastagon bekent rizsporos arcz is kell ahoz, hogy valaki nagy dobbal álljon a közvélemény elé, hirdetni, mily angyal a politikai önzéstelenség és becsületesség mezején, mily kevéssé vásárra bocsátható jellem a hirlapirodalmi berzenkedés terén, kit a sajtó tüköre ördögi vonásokban ad vissza; hasztalan játsza csalántársaságában a szemérmes gyöngyvirágot, mikor maszlagos nadragulya tetőtől talpig.

Rut szokás, melyet csak a demi monde-nál mélyebbre sülyedt nőknél jegyez fel characticum gyanánt Dumas; hitvány eljárás, melyet csak a fegyház szabadultjainál fedezett fel emberbarátok és jogászok psychologiája, hogy á hóhér liliomával elektelenitett gonosztevők üzleti fogásai közé tartozik a becsületességgel való kérkedés, mely nem erény, hanem kötelesség. Az „Ellenőr“ szerkesztőjét is csak a lekiismeret feladataival tisztában nem levő elaljasodás vezetheti a rut szokásra és hitvány eljárásra, hogy politikai önzéstelenségével mint erénynyel kérkedik minduntalan és elég gyanusan erkölcsi bizonyitványokat állit ki maga mellett, mintha érezné, hogy e nélkül nem bizik erényességében senki, nem adnak kötelességérzetére semmit.

Nem veszi-e észre, hogy minő kevés becset helyez a tények után joggal itélő világ, annak erkölcsi hánykodásaira, a ki három év alatt, sőt egy-két hét leforgásának időközében cserben hagy minden irányt, eltaszitja a legszentebbet, ha Tisza Kálmán személyes czéljaival és hiu érdekeivel ellenkezik! Oly maga fajtáju „scrophuloses Gesindel“-nek tekinti-e az ősmagyar typus utódait, hogy az erőnek erejével hirdetett önzéstelenséget találomra elhiszi annak részéről, ki ugyanazon fegyvert előbb a corruptió ellen és a hazafias irány mellett forgatja, hogy később ugyanazon eszközök használása mellett ellenök forditsa; sőt a ki, hogy a gonoszság titánivá magasodjék, a megváltója által a hazai anyaföldbe döfött tör-sebet viperatajtékkal igyekszik bekenni? Hát nem a leggaládabb üzleti mesterséggel áll-e itt szemben a világ? Nem egy irodalmi bravoval, kit ha megfizetnek ma ezt, holnap azt teszi el lába alól; ma az ellenzéken a Deák-párt ellen száll sikra gyiklesőjével, a nemzeti nagy törekvések szolgálatában, holnap ugyanazon egykedvüséggel a legkonokabb kiegyezési politika mellett villogtatja vitőrét régibb elvrokonai ellenében? Hol itt a legpiczinyebb erkölcsi alapja a tollforgató banditaságnak?

Eh! félre azzal az álarczczal karnevali bravo! Tisztogasd meg inkább tiz körmödet a „Pesti Napló“ csapdájában rád szórt piszoktól, mert ez a lap, mely maga is csakugy fetreng a tizéves gazdálkodás mocsokjában, rád pirit amugy isten igazában, a mint jö:

„Az „Ellenőr“ a mi speciális „üzletünkből“ emlit is kettőt s ez emlegetése igen mulatságos. Az „Ellehőr“ az Athenaeumot hozza közeli összeköttetésbe a „P.-Napló“-val, — ez irodalmi és nyomdai részvénytársulatot, melynek tulajdonát a „Hon“ is képezi, mely vagy tiz lapot ad ki, melynek jövedelmeihez az általa kiadott lapoknak nincs semmi köze. Hanem van ennek az emlegetésnek más része is, mely az „Ellenőr“-t a revolver-lapok szinvonalára sülyeszti le. Az „Ellenőr“ társtulajdonosai ugyanis Csernátony s a Légrády-testvérek, s valahányszor az „Ellenör“ valamely „üzletért“ megtámadta az Atheaneumot, — a concurrálók sorában mindig a Légrády-testvérek is foglaltak helyet.

Ma is az „Ellenőr“ emlegeti a hivatalos lapot, melyről azt állitja, hogy a jelenlegi kormány mondta fel az Athaeneumnak. Igaz; de mint halljuk már a mult kormány elhatározta, hogy az „Ellenőr“ által e tárgyban tett többféle támadásoknak elejét vegye, mely támadások alkalmával mindig az „Ellenőr“ tulajdonosai voltak a concurrálók. Ismételjük, már a mult kormány elhatározta, hogy a hiv. lapot az államnyomdában nyomatja. Emleget azután az „Ellenőr“ még egy üzletet; erről már részletesebben kell szólanunk.

Azt irja az „Ellenőr“, hogy „póstai nyomtatványokra komoly pályázat utján lett megkötve az eddiginél kürülbelől 30.000 forintnyival előnyösebb állami szerződés.“ A kik a dologba be vannak avatva, tudhatják, hogy miként áll ez ügy; minket csak annak constatálása érdekel, hogy az „Ellenőr“ által igy megdicsért pályázatban a Légrády testvérek, Csernátony Ellenőrbeli companistáinak ajánlata fogadtatott el a kormány által, s igy jogunk van constatálni azt is, hogy midőn az „Ellenőr“ bizonyos üzleteket támad, másokat megdicsér, oly emberek szekerét tolja, kik igen közel állanak hozzá, s igy, ha hirlapok és üzletek közötti összefüggésről szólhatnui, ha van, a min megbotránkozva elcsodálkozhatunk, ugy egyes-egyedül az „Ellenőr“ arczátlanságának határtalan pirulásképtelensége az!“

Igy a „Pesti Napló“, melynek minden sorát igaznak fogja ismerni, a ki a „Légrády et Comp“ viselt dogairól hallott egyet és mást. Pedig lehetne ám még egyebet is elmondogatni ez „önzéstelenségről“, mely az előfizető fogdosás ügyében a legamerikaibb humbuggal jár el és még az ismeretes „zsidó-heczczet“ sem a meggyőződés sugallatából, hanem a coalitionalis próbálkozás közben leapadt „Ellenőr“-i aktiák fölszállitására jelenezte. Sokat lehetne bizony még beszélgetni arról az önzéstelenségről, mely a mágnásvilág gyöngeségeinek legyezgetésétől, az egyes párton kivül álló befolyásos személyek kegyeibe hizelgő tolakodástól sem irtózik, midőn a kiadóhivatal pénztáráról van szó. Az a Csernátony, ki előbb megnézi a főkönyvben, hány zsidó előfizetője van, mielőtt meginditaná ellenök a harczot; az a Csernátony, ki a Légrády rokonság érdekében veszi fel tollát a „Styx“-ek üzelmei ellen: hintsen hamut fejére, és ne álljon szemérmetlen göggel a piacz közepére az erkölcs-censor szerepében, melyre szemtelen tényeinek sorozatával rég elveszité a jognak szinét is.

És ez az ökörré terpeszkedő mesebeli béka mer despoticus felfuvalkodottsággal a nemzet fülébe kurjantani, és „a vad szamarak megveszett hangjaira hallgató választók butasági gratiájának“ nevezui azon hazafiak egyeneslelkiségét, kiket a sajtó és hatalom verebei nem terelhettek a gaz cselszövények halálfős zászlói alá. A „vad szamár“ chorust csak tessék ott keresni, a hol a bizalmi orditás eszeveszettsége alkotmányos érettségről álmodni sem képes és valóságos ausztráliai majomember butaságával választá meg a Móritzokat tökfilkónak az ász mellé. Ez ausztráliai majomvilág lejártságát fájlalni számos oka lehet a Csernátony-féle fratereknek. Érzik már szelét a becsületes és hazafias polgárok türelem vesztett felháborodásának, mely arczukra fogja metszeni és fülökbe dörögni a latibinákat jellemzö itéletet:

„Quousque tandem abutere petientia nostra?“

Verhovay Gyula

A képviselőház mai ülésében több rendbeli törvényjavaslat terjesztetett elő. Ezek közül a legfontosabbak intézkedéseit a következőkben közöljük:

I. A kisebb városi tvhatóságok megszüntetéséről szóló tvjavaslat kimondja, hogy Abrudbánya, Bereczk, Csik-Szereda, Fogaras, Hátszeg, Ilyefalva, Kézdi-Vásárhely, Kolos, Oláhfalu Sepsi Szent-György, Szász-Régen, Szék, Székely-Udvarhely, Vajdahunyad, Vizakna, Bakabánya, Bártfa, Bazin, Beszterczebánya, Breznóbánya, Eperjes, Esztergom, Felsőbánya, Késmárk, Kis-Marton, Kis-Szeben, Korpona, Körmöczbánya, Kőszeg, Libetbánya, Lőcse, Modor, N.-Bánya, N.-Szombat, Zólyom, Ruszt, Szakolcza, Sz.-György, Trencsén, Ujbánya, Erzsébetváros, Gyulafehérvár, Szamosujvár, Gölniczbánya, Fehértemplom, Karansebes és Zilah városok a megyékbe olvasztatnak, melyek területén fekszenek. E városok közül a kir. városok czimüket ezután is megtartják. A beolvasztandó városoknak a vagyonra vonatkozó tulajdonjogaik e törvény által nem érintetnek. E városok a beolvasztás után a rendezett tanácsu városok jogkörével fognak birni, s vagyonkezelés tekintetében a belügyminiszter felügyelete alatt állani. Polgáraik activ s passiv választójoga ezután is az 1870: 42. t. cz. 27-ik §-a alapján fog gyakoroltatni, s képviselőtestületök s előljáróságuk aként lesz alakitandó, hogy 1877. jan. 1-én megkezdhessék müködésöket. Az illető megyékben az e városok részéről küldend bizottsági tagok választása végett uj kerületek alakittatnak.

II. A tvhatósági területek szabályozásáról intézkedő tvjavaslat a következő uj megyék alakitását, illetőleg régi területeik kiigazitását rendeli el: Egyesült Besztercze-Naszód-megye (székhely Besztercze(; Egyesült Szolnok-Doboka-megye (sz. Deés); Szilágymegye (sz. Zilah); Kolozsmegye (sz. Kolozsvár); egyesült Torda Aranyosmegye (sz. Torda); egyesült Maros Tordamegye (sz. Marosvásárhely); Csikmegye (sz. Csikszereda); Udvarhelymegye (sz. Udvarhely); Kis-Küküllőmegye (székh. Erzsébetváros); Alsó-Fehérmegye (Nagy-Enyed); Hunyadmegye (Déva); Nagy-Küküllőmegye (Segesvár); Fogarasmegye (Fogaras)! Szebenmegye (Nagy-Szeben); Háromszékmegye (Sepsi-Sz. György); Brassómegye (Brassó); Jász-Kunmegye (Szolnok); Hevesmegye (Eger), Hajdumegye (Debreczen): Szabolcsmegye (Nyiregyháza); Szepesmegye (Lőcse), Torontálmegye (Nagy-Becskerek).

III. A véderő tagjai, közhatósági tisztviselők, lelkészek, tanitók, közhatósági szolgák, s vasuti hivatalnokok fizetési lefoglalásának megszoritásáról szóló tjavaslat szerint ez egyének rendes fizetéséből csak egy harmad rész foglalható le, ha a fizetés 600 forintot meghalad, s ha a végrehajtást szenvedett részére évi 600 forint a foglalás után is érintetlenül marad.

Lakpénzeik csak lakbér fejében, tettleges szolgálatuk alatt foglalhatók le. Nyugdijukból csak 350 frtot meghaladólag $^1/_3$-ad részlet. A katonai házassági biztositékok kamataiból szintén $^1/_3$-ad, akként, hogy 350 frt ment maradjon. Napidijak s napibérek, valamint hivatalos kiküldetések s utazások dijai nem képezik a végrehajtás tárgyát. Ha a végrehajtás feleséget, gyermeket vagy szülőket illető tartás miatt történik, tényleges szolgálatban a fizetés 300 forintot meghaladó része foglalható le, szolgálaton kivül a nyugdij s a személyes pótdij egészen. A katonai házassági biztositék kamatai a feleség vagy gyermekek tartása miatt korlátlanul, szülők tartása miatt 350 frtig foglalhatók le.

A kisbirtokosok hitelügye.

III.

— Befejező czikk. —

Igy jött létre a jelen állapot, melyben azt hiszszük: elértük a devalvatió netovábbját; kipihentük a vállalkozási lázak fáradalmait. Kipihentük a lethargiát, vagyis meguntuk a tétlenséget; kiállottuk a „kemény tél“ minden csapását, s méltán hiszszük, hogy a természet törvényei szerint is fordulatnak kell beállania.

Azt hiszszük, hogy most már „elpusztult“, mi eddig nem tarthatta magát, — csak egy kissé jobb termés kell, hogy ismét éljen a földbirtokos, s a földbirtok terményei jövedelmei nyomán az iparos és kereskedő ... Ha legalább ujig ki birnák tartania kisbirtokosok.

Most már nem léteznek eszményi alapok. Ami pénz el van helyezve; jól, roszul, meghozza kamatait a munka, szorgalom, gazdasági s ipartermelés utján. A bizalom tehát kezd visszatérni, — az okszerütlen takarékosság káros következményei megboszulták magokat, a befektetéstől megvont tőke megszünt kamatozni; a munkától megvont forgópénz önmagát emésztette fel. A jóhiszemüek kiábrándulván, látják, hogy uj tőkéket nem lehet máskép, mint fokozott tevékenység utján teremteni. Tisztában vagyunk a hitelintézetek gyarlóságaival is. Látjuk: melyik minő czélra való; melyiknek minő elvek mellett minő haszнát veheti az iparos, a kereskedő, vagy a gazdaközönség.

Tisztában vagyunk a tőkék természete s illetőleg aziránt, hogy oly tőkét, mely teljes biztositékot kiván, ámbár teljes bizalommal lehet némely oly takarékpénztárba adni, melynek czélja a gyors forgatás, de mégis, kivált a politikai eshetőségeket tekintetbe véve, legjobb földbirtokba fektetni.

Tisztában vagyunk az iránt, hogy oly országban, hol nincs jegybank, vagyis a fizetési eszközül szolgáló jegybank helyisége a másik állam fővárosában van, nem lehet egészséges termékenyitő pénzforgalom. Érezhetik némelyek, s kivált némely idegen tőkék kezelői, vagy őrzői, hogy kivált oly országban, hol „Depôt-bankok“ nincsenek, legjobb depôt-bank a földbirtok, mert ez kamatozik is.

Más országokban a letéteményi bankok mi kamatot sem adnak, — vagy csak 1—2 kamatot a kész aranypénzekért is, — mert csak a legnagyobb ovatosság mellett, csak teljes biztositékra adnak ki 2—2 egy fél százalékos kamatra kölcsönöket. Nálunk a takarékpénztárak sem őrzik meddőn a letéteményeket s szivesen adnak 5 százalékos kamatot a papirpénzekért, melyek a disagió nagyon is ki van téve a politikai eseályeknek.

Nálunk mint emlitők folyókká tétettek oly tőkék is, melyek teljes biztositékot igényeltek, holott teljes biztositékot nem nyujthat csak a föld; teljes biztositék mellett kamatot nem adhat csak a termőföld; teljes biztositékot nem nyujthatnak még a palotáknak sem, mert ki vannak téve a tüz és vizveszélyeinek, nem nyujthatnak a közlekedési vállalatok sem, mert uj utakat, uj közlekedési vállalatokat lehet találni, s ugy látszik, nem messze van azon időszak, a melyben a kemény réteggel (talán valamely olcsóbb asphalttal) bevont országutakon, lovak helyett, kiki maga gőzmozdonyán vagy velocipedjén jár s a szállitó társulatok csak a „mozgó-eszközök“ előállitására s kezelésére szoritkoznak. Nem nyujthatnak teljes biztositékot a „legjobban kezelt“ intézetek sem, (ha csak nem a föld alapján), mert az ügyes s óvatos kezek nem élnek örökké s ki tudja, minő kezekbe kerülnek csak 10—20 év mulva is a „legtekintélyesebb“ üzletek.

Most tehát ideje, hogy a tőkék az ő természetük szerint sorakozzanak azon intézetekbe, melyek igényeiket legjobban kielégithetik t. i. sorakozzanak a kis kamattal megelégedő, állandó tőkék a földbirtokok hitelét, a földhitelt tápláló intézetekbe; a nagyobb kamatokat igénylők pedig oda, hol gyors forgatás utján kis kamat s törlesztés mellett is nagyobb eredményeket lehet elérni.

Ideje, hogy a földhitel ügye előtérbe nyomuljon, kivált hazánkban, hol a termelés a lét alapja. S szükséges, hogy a kisbirtokok számára, a dolog természetének megfelelő hitelintézet szerveztessék és kezdje meg müködését mielőbb, a még meglevő tőkékkel, mert uj tőkéket teremteni a munka és szorgalom, az apró megtakaritások utján, ehhez idő, sok idő s rendezettebb viszonyok szükségeltetnek mint minők közt Magyarországon közkötik felszabadulása óta a kisbirtok.

Magyarország területén uj tőkék csak uj források nyomán keletkezhetnek. Vagy külföldről, vagy egy országos jegybankból kell eredniök. A kis kamattal megelégedő, állandó, vagy épen felmondhatlannak látszó tőkék száma, tömege (minőkről az idézett felirat 10 év előtt emlékezett) nagyon megfogyatkozott.

Igaz, hogy ez elég volna a kisbirtokok rögtöni szükségletére, ha mind ezek záloglevelekbe fektettetnének. De idő kell ám ahhoz is, hogy eme nagyon válogatós tőkék megkedveljék a számukra ajánlkozó uj telepitvényeket. Pedig a szükség már inséggé fajult, az uzsora már ezreket pusztitott el, — sok kisbirtok oly kezekbe jutott már, melyeknek kisebb gondja is nagyobb, mintsem földmiveléssel, kertalapitással, állattartással stb. foglalkozni. Az uzsorások csak pénzt szomjaznak; létczéljuk a pénz gyors-forgatása, a legnagyobb veszélyt sem vetve meg ott, hol a legnagyobb kamat igérkezik. Szerintök: „csakis a pénz teremhet pénzt.“ Azt a termést, mit a föld nyujthat, bevárni, annak munkáját megadni, erre nincs kedvők, sem idejök s igy a kezökre került birtok meddővé válik.

A külföldi tőkék sem egyhamar barátkoznak meg a magyar földbirtokkal. Első szempont előttük a teljes biztositék mellett, mit e föld a tőkének nyujt: a kölcsönös jótállás, mi a tőke kamatainak biztos, pontos befolyását kétségtelenné teszi. S idő kell ahhoz is, hogy a magyar ember, ki most alig pihente ki a tulbizakodás következményeit, kellő mérvig hiznitanuljon egymásban.

Leggyorsabb rögtönös segélyt nyujthatna a fent kijelölt források mellett azon jegybank, mely a kisbirtokok záloglevelei első honorálná és pedig teljes értékig, már

Csávolszky Lajos

csak azért is, mert az leginkább ismerheti hazai viszonyainkat: tudhatja, hogy a kellő kamat rendesen és pontosan befolyik, ha csakis a kamat és nehány százaléknyi törlesztés az, a minek minden körülmények közt be kell folynia.

Csakis egy országos jegybank nyujthatna kellő mérvü országos segélyt hazai kisbirtokainknak rögtön, — a mikor minden forint megannyit ér, mint később, midőn a pusztulás nyomainak kiegyenlitéséhez egykét évnél több kell. Ennek példája kétségkivül feltünnék ama „nagyon válogatós“ bel- és külföldi tőkék előtt, melyek nehezen ereszkednek le uj telepekre. — Aszerint, a mint a példa meghozná eredményét, — követőit, — a jegybank, ha épen szükségesnek látná, visszavonulhatna eme térről, melyre azonban mielőbb rá kellene már most lépnie.

A nemzeti bank és utána a külföldi tőkepénzesek mindig fokozottabb mérvben vásárolva kisbirtokokra kibocsátott zálogleveleket, maholnap csakugyan olyanná fejlődhetnék a tervezett kisbirtoki hitelszervezet, mint azt hazafias szellemü és önzetlen törekvésü kezdeményezői jogosan hangoztatják.

A második tényező, mely idővel elsőrendü tényezővé válnék hazai kisbirtokos és földmivelő osztályunkra nézve, az létesitendő kisbirtokos földhitel egyesülete, mint központi intézet, és a vidéki mezőgazdasági előlegegyletek volnának.

Ez azonban, mint tudnivaló, a kormány elhatározásától, támogatásától függ. Vajjon kész lesz-e ugyanazon hévvel, a melylyel hazánk egyéb fontos közgazdasági ügyeit felkarolnia kellene, e terv megvalósitásához járulni?

Csupán emez intézetek nyomán teljesithetné népünk valahára az önsegély azon feladatait, melyeket Német-, Franczia- és Angolországban, az ottani rendezett közgazdasági s társadalmi viszonyok közt már évtizedek előtt teljesitettek a népek. Eme források nyomán keletkezhetnék a „társadalom alsóbb rétegeiben“ azon üdvös mozgalom, mely „apró megtakaritások“ utján az egyesült fillérekből milliókat hord egybe s a „kis tőkéket képesekké teszi versenyre a nagy tőkékkel“ — melyek most, ugylátszik, végkép elnyelték a kis tőkéket, elnyelték az egész forgalmat, mely nélkül nincs termelés, nincs valódi, hanem csak eszményi érték.

Szabadjon reménlnünk, hogy a kormány és törvényhozás figyelembe veszi ezen tényeket, viszonyokat, lehetőségeket s megnyitandja mielőbb a termelés emelkedett mérvben megkezdéséhez kellő forrásokat a hazai kisbirtokok számára.

Ki kell azonban jelentenünk, hogy a nemzeti bank részéről kilátásba helyezett előnyöket csak ugy várhatjuk, ha előbb a magyar kisbirtokosok földhitelegyesülete hozatik létre; mert ez lépne összeköttetésbe vidéki szervei utján a kisbirtokos közönséggel, ez bocsátaná ki a zálogleveleket, ez volna egyszóval a közvetitő a zálogleveleket vásárló nemzeti bank, külföldi pénzvilág és a kisbirtokos kölcsönkérők között. Ezen fontos factor létesitése előrendü szükséglet is, meggyőződésünk szerint a kormány csak ugy felel meg a hozzáfüzött várakozásnak, ha mielőbb — mondjuk ki nyiltan — a bankalkudozások folyama alatt mondja ki végső s kedvező határozatát a létesitendő kisbirtoki hitelszervezet részére kért államsegély, kiváltságok és kedvezmények iránt. Egy magyar nemzeti banktól csak ily szervezet létében várhatunk közvetlen, hasznos szolgálatokat nyomasztó helyzetben sinlődő kisbirtokosaink számára!

Kubinyi Lajos.

Csanádmegyéből egy nagyszámu küldöttség érkezett a fővárosba kérelmezni a feloszlattatni elrendelt makói törvényszéknek további meghagyását. A küldöttséget, melyet Végh Aurel képviselő vezetett, tegnap az igazságügyminiszter és a képviselőház elnöke, ma pedig a miniszterelnök fogadták és a képviselőházhoz benyujtott kérvény egyik példányát nyujtották át. A kérvényben világosan ki van mutatva, hogy a kormányt a makói törvényszék megszüntetésével sem czélszerüség, sem hazafiság, sem takarékosság nem vezényelte, a kormánynak ezen mondható merényletes ténye egész Csanádmegyét méltán a leglázasabb izgatottságban tartja. Lesz még alkalmunk e tárgyra visszatérni és kétségbevonhatlan adatokkal kifejteni, miszerint otrombább s nemzetellenesebb cselekedetet alig lehet képzelni, mint a kormánynak ezen tettét.

Nagyvárad is nyilatkozni akar és fog már legközelebb az egyezség ellen. A „Szabadság“ e tárgyban következőleg ir:

„A népgyülés. Valóban érezzük szükségét annak, hogy nyilatkozzunk a kormány által elfoglalt állás ellen, s mindeddig nem akadtunk határozott és szilárdan vezető kezekre. Mit ér az nekünk, hogyha valaki olvassa előttünk a „Bihar“ czikkeit, mi többet követelünk, mi pártkülönbség nélkülivé óhajtjuk tenni a népgyülést s kimondani kivánjuk, hogy N.-Várad városának képviselője nyiltan és őszintén védje N.-Várad polgárainak érdekeit, mi fel akarjuk szólitani N.-Várad város képviselőjét, hogy meg ne szavavazza a közös vámterületetet, önálló és független magyar bankot követeljen. Minden egyéb törekvés semmi.“

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

Azon egyezség, melyet a kormány Bécsben kötött, országszerte, a fővárosban és vidéken egyiránt felizgatta a kedélyeket. Azok kik eddig mivel sem törödve, csak ugy vaktában helyeseltek mindent, még azokban is felfort a vér és kezdenek gondolkodni azon szomoru kétségbeejtő állapoton, melybe Tisza et consortes az országot sodorták. A legszibbadtabb vérü ember is felkiált: no ez még sem járja!

A kedélyek baljoslatu érdekeltségének volt tanuja ma nem csak a képviselőház szentélye, de még annak környéke is. A Sándor-utcza sürü néptömeggel volt ellepve s a képviselők is mindig sürübben és sürübben érkeztek, a ház, a karzat tömve volt. A házban rég volt annyi képviselő s a karzat rég volt tömöttebb és türelmetlenebb mint ma. Türelmetlenül várta mindenki az ülés megnyitását, végre az elnök megnyitotta. Mindjárt az ülés elején, hosszu véget nem érő sora olvastatott fel, az önálló vámterület és független jegybank érdekében a képviselőházhoz benyujtott kérvényeknek. Az ezrek és ezrek által aláirott kérvények, melyek mint egy gunyolni látszottak a kormány eljárását; és nyiltan bizonyitják mit kiván az ország érdeke, hangos helyeslésekkel és éljenekkel fogadtattak.

Ezek és más apróbb ügyek elintézése után Simonyi Ernő emelt szót és azt inditványozta, hogy a kormány a legközelebbi ülésben jelentés tegyen a bécsi alkudozások eredményéről. Tisza Kálmán megtagadta a kivánt jelentéstételt és arra utalta Simonyit, — hogy intéztessék interpellatió a kormányhoz, akkor válaszolni fog. Helfi a kormányelnök ellenében megjegyezte, miszerint ily fontos ügyben nem elég az interpellatió, mert a kormány válaszához az interpellálón kivül más hozzá nem szólhat, az utolsó szó pedig mindig a kormányé, pártolja tehát Simonyi inditványát. De Tisza daczára annak, hogy Madarász József is indokolta az ügy fontosságát, és hangsulyozta, hogy a képviselőháznak joga és kötelessége oda hatni, hogy a kormány nyilatkozzék, háromszor is kijelentette, hogy ő nem tesz jelentést addig mig a törvényjavaslatot be nem nyujtja, hanem mindig azon lovagolt, hogy ha a kormány interpellláltatni fog, akkor válaszoland. Természetes, hogy az a legkényelmesebb módja annak, hogy minden discussiónak eleje vétessék.

Csernátony is felszólalt, felszólalása azonban rosz hatást tett; saját pártbeli emberei is röstelték felszólalását.

Az inditványra vonatkozó vitát Simonyi Ernő fejezte be, Csernátony ellenében a 145. §-ra hivatkozva bebizonyitotta, hogy van joga — mit Csernátony kétségbe vont — napirendet inditványozni. — Végül az osztályok alakitattak meg.

II.

A képviselőház ülése május 5-én.

Elnök Ghyczy Kálmán. Kormány részéről jelen vannak Tisza, Széll, Wenckheim, Simonyi, Szende és Perczel miniszterek.

Elnök az ülést 10 órakor megnyitván, a mult ülés jkönyve hitelesittetik.

Elnök bemutatja Ugocsa megye, Fehér megye, Sárbogárd és Zámoly, Aranyosszék, a pécsi csizmada mézeskalácsos és czipész ipartársulatok, Marosszék felső kerülete, az oroszházi és szarvasi választókerület 204 polgárának, Baranya megye Sárbogárd községe, Jász-Ladány 182 polgárának, Kaczag város, a kulai népkör, a sepes-szentgyörgyi ipartársulat, Illési János és 842. Bihar megyei polgárnak kérvényét a független jegybank és az önálló vámterület felállitása iránt, továbbá Kalocsa és Alsó-Fejér megye részvételét Deák Ferencz halála fölött, Esztergom megye feliratát az 1868 21 t. cz. hatályon kivüli feltétele iránt. Mosony megye feliratát a mocsári törvényszék fentartása iránt, Csanád m. feliratát a makoi törvényszék fentartása iránt, Szarvas kérvényét a Harmas Körös szabályozása iránt. — E kérvények a kérvényi bizottságnak fognak kiadatni.

Elnök jelenti, hogy Petricu Gyula krassómegyei képviselő, járásbirónak neveztetvén, ki a képviselőségről lemondott. — Az uj választás elrendeltetik. Jelenti továbbá, hogy a zárszámadási, igazságügyi és kérvényi bizottság megalakult. — Ezután bemutatja az 1876 april 30-ig terjedő elnöki előterjesztést, mely felolvastatik.

Szivák előadó jelenti, hogy a kérvények 17 sorjegyzékét a kérv. bizottság letárgyalta. — Holnap napirendre tüzetik.

Jankovich Miklós a gazdasági bizottság előadója a képviselőház márczius havi kimutatását és az april havi költségvetést terjeszti be. Holnap napirendre tüzetik. — Teleszky István az igazságügyi bizottság részéről a főrendiház vatótörvényjavaslatra vonatkozó módositását nyujtja be. — A jövő hétfőn napirendre tüzetik.

Tisza K. min. elnök 4 tjavaslatot jelent be, u. m. a képviselők választásánál felmerült költségekre vonatkozó póthitelről, a kisebb városi törvényhatóságokról, némely törvényhatóságok rendezéséről, s a képviselőválasztásokról szóló 1874. 33. tvczikk némely intézkedéseinek módositásáról. Az első törvényjavaslat a pénzügyi, a többiek a később alakulandó közigazgatási bizottsághoz tétetnek át.

Perczel igazságügy miniszter három törvényjavaslatot nyujt be, melyek közül az első némely tulkiadásokról szóló póthitelt tárgyalván, a pénzügyi bizottsághoz tétetik, a többi a jogügyi bizottsághoz. Ezen kettő közül egyik a békebiróságról szól, másik a véderőhöz tartozó személyek, tisztviselők stb. fizetésére vezetendő végrehajtás korlátozásáról. — **Molnár** György inditványára a jogügyi bizottság utasittatott, hogy a békebiróságról mielőbb jelentést tegyen.

Elnök felhivja továbbá a házat, hogy a még meg nem alakult bizottságok szervezéséről intézkedjék. Előterjesztése alapján a pénzügyi 21, közlekedésügyi 21, mentelmi 15, könyvtári 7, s naplóbiráló bizottság 21 taggal kedden választatnak meg s ezek megválasztása után azonnal választatnak a közoktatásügyi bizottság 15, a véderői 15, a számvizsgáló 9 s a közigazgatási 21 taggal, mely utóbbi választásnál a horvátok nem vesznek részt. A többi négy bizottság megmarad, habár **Csernátony** az összeférhetlenségi bizottság jegyzőségéről lemond is. Elnök ajánlja, hogy a képviselők osztályokba osztása most foganatositassék.

Simonyi Ernő; T. ház! (Halljuk!) Miután az igen t. elnök ur előterjesztésére a t. ház a jövő ülések mintegy napirendjének megállapitásába bocsátkozott, ezzel összeköttetésben bátor volnék a t. ház figyelmét felhivni arra, hogy van egy tárgy, mely önmagától, természetszerüleg napirenden van, és ez a bécsi alkudozások eredményéről szóló jelentés. A t. képviselőház heteken át felfüggeszteti üléseit azért, hogy a kormánynak időt és módot engedjen az alkudozásoknak eredményre vitelére. Annak idejében ismételt interpellátiókra a miniszterelnök ur mindig azt válaszolta, hogy mig az alkudozások folynak, nem adhat további felvilágositást; de mihelyt az alkudozások be lesznek fejezve, azonnal megteendi ez iránti jelentését. Ez megtörtént; a bécsi alkudozások befejeztettek; én tehát azt hiszem hogy ugy az országgyülésnek, mint az országnak joga van kérni és kivánni azt, hogy ezen alkudozások eredménye iránt tovább kétségben ne tartassék és ne legyen szoritva egyedül a hirlapok tudósitásaira, hanem, hogy hivatalos minőségben magától a kormánytól tudja meg, hogy be vannak-e fejezve ezen alkudozások és milyen eredménynyel? Ennélfogva kérem a t. házat, hogy a bécsi alkudozásokról teendő kormány jelentést méltóztatnék a legelső alkalommal tartandó ülés napirendjére kitüzni. (Élénk helyeslés a balon.)

Tisza miniszterelnök oda utalja Simonyit, miszerint ha a bécsi alkudozások eredményéről tudomással akar birni, interpellaljon. Szóló jelentést nem lehet.

Helfy Ignácz: Engedelmet kérek, az kétséget nem szenved, hogy mindegyik képviselőnek jogában áll kérdést intézni, interpellatió alakjában a kormányhoz; de tudjuk t. ház, hogy e közt, s a közt, a mit Simonyi Ernő kiván, a különbség igen nagy. Ha valaki interpellál ez olyan, mint a párbaj, mely foly az interpelláló képviselő és a felelő miniszter közt, és a többi képviselők nem szólhatnak hozzá. Itt egy ténynyel állunk szemben, azon ténynyel, hogy valahányszor a multban kérdés intéztetett e tárgyban a kormányhoz, a miniszterelnök ur mindig ismételve hangsulyozva kijelentette, hogy a mig folynak az alkudozások, azok részleteibe nem bocsátkoztatunk, de mihelyt be lesznek fejezve kötelességének fogja ismerni, jelentést tenni. (Ugy van a szélső balon). Már most, ha a miniszter jelentést tesz, hozzá szólhat nemcsak egyes képviselő, hanem minden képviselő. Nem tudom, van-e miniszterelnök urnak oka kerülni e lehetőséget és mintegy a helyzetet oda kényszeriteni, hogy csak egy képviselő szóljon, és a kormány szokása szerint élhessen azon jogával, hogy mindig szólhat és utolsónak szólhasson e tárgyhoz. Azt hiszem, tökéletesen igaza van Simonyi Ernő képviselő társamnak, hogy az ily fontos kérdéssel szemben joga van az országgyülésnek és kötelessége is követelni a kormánytól, hogy — bármi legyen is az eredmény — tudjuk, mi történt. (Helyeslés a szélső balon.)

A napirenden levő tárgyak be lévén fejezve, a holnap 12 órakor tartandó ülés tárgyai lesznek: a május havi költségvetésnek megállapitása, azután a kérvények 17-ik sorozatának tárgyalása.

Az osztályok hétfőn fognak alakulni, mikor a lajtsromok kinyomatva a t. ház tagjai kezében lesznek.

Egyéb tárgy nem levén, az ülést feloszlatom.

Ülés vége 1 óra 20 perczkor.

KÜLFÖLD.

A „Köln. Zt.“ a „Nord. Allg. Ztg.“ ellen polemizal és rosz néven veszi, hogy a német félhivatalos lap egészen orosz álláspontot foglalt el a keleti kérdésben, az osztrák-magyar interventiónak azt tüzvén czélul, hogy a török birodalom területén több hübér állam alakittassék. Első teendő a kölni ujság szerint az, hogy a szövetséges hatalmak a legszigorubb semlegességre szoritsák Szerbiát és Montenegrót, hogy ne legyenek többé kiapadhatlan forrásaivá a lázadásnak.

Viktoria angol királynő azon proklamatiója alkalmából, melyben elfogadta az „India császárnéja“ czimet a „Köln Ztg.“ azt irja, hogy az angol korona már VIII. Henrik korában császárinak neveztetett Indiában van 250 millió lakos, és a benszülöttek közül 7 millió beszéli az angol nyelvet.

Konstantinápolból távirják, hogy a titkos jegyü magánsürgönyök fölvételét és tovább szállitását további intézkedésig beszüntették. — Mukhtár basa parancsot kapott hogy a herczegoviniai fölkelők ellen a hadmüveleteket erélyesen folytassa.

A bajor képviselőház tegnapelőtt kezdette meg a müncheni képviselőválasztások igazolásának tárgyalázát. Az ultramontán többség a kamrában csak három-négy szavazatra megy; most tehát azon fáradoztak, hogy a müncheni öt képviselő választását megsemmisitsék s ezzel legalább az uj választásokig, az ultramontánok tulsulyát minden körülmény közt biztositsák.

Spanyolország törvényhozását az alkotmányjavaslatok tárgyalása foglalkoztatja. Egy módositványt, mely kedvezett a vallási türelmetlenségnek, Canovas miniszterelnök felszólalása folytán a képviselőház 226 szóval 39 ellen elvetett. Egyidejüleg a baszk tartományok fuerái is confiscáltatni fognak s e tervezet már is nagy ingerültséget szült a baszkoknál, kik főtámaszai voltak a carlismusnak.

UJDONSÁGOK.

A hivatalos lapból. A hivatalos lap ma megkezdi a „közadók kezeléséről“ szóló 1876. XV. szentesitett t. czikk közlését.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter a temesvári katasteri kerület oraviczai járásába becslőbiztossá Gencsy György volt gazdatisztet és aradi lakost nevezte ki.

Névváltoztatások. Pogorelecz Károly nagy szekeresi lakos saját, valamint Béla és Ilona nevü gyermekei vezetéknevének „Pogonyi“-ra; Hanisch Hermina nagy-kanizsai lakos saját, valamint Hanisch Ferencz és Árpád nevü gyermekei vezetéknevének „Gáspár“-ra, kért átváltoztatása belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

Uj egyletek. A „zilahi mükedvelő társulatnak“, az „uj-aradi lövész-egylet“-nek, a budapesti magyar aggharczosok betegsegélyző és temetkezési egyletének s a „Petőfi-társaság“ alapszabályai a belügyminisztérium által a „bemutatási záradékkal elláttattak.

— A m. gazdasszonyok orsz. egyesülete gyüjtő osztálya elhatározta, hogy az egyesület árvaleányháza fentartása czéljából f. május hó 13-án, szombaton a Margitszigeten táncvigalommal egybekötött nagy majálist tart. A belépti jegy ára csak 1 frt, melynek felmutatása a majális napján délután 4 órától kezdve a szigetre s visszaközlekedő hajókon az átkelésre, valamint az alsó vendéglő terméhen tartandó táncvigalomba való részvétre jogosit. A szigetről a két utolsó hajó esti 11 órakor és éjfél utáni két órakor indul. Jegyek kaphatók: Szemek és Mayer (váczi utcza), Kertész J. (szervita-tér) és Rónay J. (kigyótér és ferencziektere sarkán) urak dohánytőzsdéjében, valamint a majális napján a gőzhajó állomásokon.

— A sz.-László társulat tagjai a titkárság által értesittetnek, miszerint a május hó 18-iki közgyülésre utazó tagoknak még az alföld-fiumei vasut nagyvárad-eszéki része, az első magyargácsországi, és a tiszavidéki vapálya igazgatóságai is (ez utóbbi az aradtemesvári vonalra nézve is,) 33%-nyi személydij leszállitást engedélyeztek.

— Jagics Ignácz magán főgymnasiumában (országut, a nemzeti szinház palotája, IV. em.) május 7-én délelőtti 11 órakor Dr. Corzán Gábor, a kir. állami főgymnasium igazgatója tart népszerü előadást e czim alatt: „Az erő egysége a világegyetemben.“ Belépti dij nem fizettetik.

— A budapesti könyvnyomdászok és betüöntők önképző-egylete május hó 7-én a polg. lövöldében bállal egybekötött ünnepélyt tart, melynek tiszta jövedelme a munkanélküli nyomdászok és betüöntők segélyezésére van szánva.

— A belga királynő tizennégy napig fog a fővárosban tartózkodni. Tegnap délelőtt a királynő József főherczeg és Coburg herczegnő kiséretében a sugáruton át a városligetbe rándult, hol mintegy félórát töltve ugyanannyi időre az állatkertet is meglátogatta. Délután József főherczegel és nejével együtt Coburgnál voltak, este pedig mindnyájan a nemzeti szinházba mentek a „Bánkban“ opera megtekintésére. Itt a királynőt maga az intendans fogadta. A királynő s közelállói az udvari páholyban foglaltak helyet s egészen a 4. felvonás ismeretes tiszaparti jelenetéig ott maradtak, felvonások közben a tapsokat eléggé bőven osztogatva.

— Az országos központi honvédegylet tegnap d. u. választmányi ülést tartott Gáspár Endre tábornok elnöklete alatt. Elnök bemutatta az uj kidolgozott alapszabályokat, melyek a tagok közt kiosztattak. A választmány általánosságban elfogadta azokat, de miután a tagoknak nem volt elég idejük azoknak áttanulmányozására, az alapszabályok tárgyalása f. hó 11-én délutáni 4 órakor tartandó rendkivüli közgyülésre, melynek az lesz egyedüli tárgya — halasztatott. — Május 21-én lesz Budavár bevételének évfordulója. A budai honvédegylet elnöke dr. Szénássy gondoskodni fog arról, hogy e nap a dicső emlékhez méltóan megünnepeltessék ez évben is. Az összejövetel délutáni 4 órakor lesz. E napon requiem is fog tartatni valamelyik budai templomban. — Kriváesi a honvéd-menház parancsnoka előadja, hogy jelenleg a menedék házban 60 rokkant van, kik nagyon jól viselik magukat, s kihágások — mint korábban — nem fordulnak elő. Néhány hó előtt azonban egy rokkant megszökött a menedékházból s magával vitte egyenruháját is. Most több oldalról azon jelentés jött a menedékház parancsnokához, hogy ezen szökevény városszerte koldulni jár. S minthogy ez a honvédség szent ügyére árnyat vet, s ama közbecsülést, melyben a honvédség általában részesül az ily csalárd eljárás veszélyezteti, felkéretik a hatóság, hogy e szökevényt fogassa el s tőle az egyenruhát elvegye s erről a menház parancsnoksága értesittessék. Végül felolvasattak azok nevei kik a menedékházba legujabban felvétettek, mindössze 6-an vannak, ezek közt kettő vak.

— A budapesti árvizkárosultak javára bejött pénzek elosztása tárgyában kiküldött fővárosi bizottság müködéséről már régóta nem hallatszik semmi, ámbár a károk felvételénél igen erélyesen müködött s ez igen komplikált ügynek összeállitásával sokáig foglalkozott. A munkát befejezvén, a bizottság tagjai azon véleményben voltak, hogy az elosztás szintoly hamar keresztül vinető lesz, mint a károsultak sokkal több munkát igénylő feljegyzése. Azonban mikor az elosztáshoz fogni akartak, csak akkor derült ki, hogy még mai napig sem lehet tudni azt, hogy a fővárosi árvizkárosultak javára bejött pénzadomány mily összeget tesz ki. Tudva van, hogy azon pénzek, melyek a fővároshoz, egyes hatóságokhoz, szerkesztőségekhez s a kormányhoz beérkeztek, nem egyedül a fővárosi, hanem egyéb vidéki és megyei vizkárosultak javára is adományoztattak. Vannak tehát a fővárosnál pénzek, melyek csak részben szólnak a budapesti lakosoknak; ugy vannak szintén a Pestmegyénél és kormánynál pénzek, melyeknek egy része a fővárosi károsultakat illeti. Ez által az elosztás igen meg van nehezitve s az elosztási kulcs maig sincs felállitva, és ennélfogva a károsultak ugy Budapesten, mint más helységekben és megyékben a nekik szánt adományokból részt nem vehetnek, mert az ügyet bureaukratikus módon a végtelenségig elhuzzák, halasztják. Azt hisszük, hogy itt egy kis buzgóság nem ártana, mert „a kihamar ad, az kétszeresen ad.“

— Póstaügy. Miután a m. k. kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Magyarország ipartermékeiből és őskori mükincseiből az árvizkárosultak javára rendezendő kiállitás átvevő-bizottsága Budapesten folyó évi augusztus 1-ig egyszerü levelei, melyeket kiállitókhoz intéz és azoktól kap, és azon kocsipóstai küldemények, melyek kiállitásra szánt tárgyat tartalmaznak és az átvevő bizottsághoz intézvék, vagy ezáltal a tulajdonos kiállitónak küldetnek vissza, portomentesen szállittassanak, egyidejüleg utasitotta a póstahivatalokat, hogy e kocsipóstai küldeményeket, miután azok mükincseket és sok esetben törékeny tárgyakat tartalmaznak, különös gonddal és vigyázattal kezeljék és a feladóktól a megfelelően be nem csomagot ily küldeményeket el ne fogadják, hanem megfelelő csomagolás végett adják vissza.

— Deák Ferencz siremlékének tervrajzára az országos bizottság most hirdeti a pályázatot. Az emléknek tulnyomólag épitészeti jelleggel kell birnia, de a styl szabadon választható. Az épület külsejére a kőnemek közül a syenit, porphyr, gránit és a tömör homokkő; a márványnemek közül kizárólag a kemény carrarai márvány, ellenben a mü belsejében a nemes márványfajok bármelyike alkalmazható. A küldiszitésnél a bronz sincs kizárva. A felállitás költségei a százezer frtot tul nem haladhatják. A pályamüvek, a szokásos jeligével ellátva, f. évi szept. első napjára az országgyülés képviselőházának irodájába czimezve küldendők. Három pályadij lesz: 1000 frank, 1500 és 2500 frank aranyban. Az orsz. bizottság mielőtt az eredmény fölött döntene, bel- és külföldi szaktekintélyek véleményét kéri ki, s hat hét alatt kihirdeti a birálatot. A jutalmazott pályamüvek tulajdonjoga a bizottságra száll át. A bizottság a dijkoszoruzott tervezet kivitelére magát nem kötelezi. Ellenben a pályanyertes müvész, ha müve a kivitelre elfogadtatnék, a szükséges részletrajzokat, a Hamburgban megtartott németországi XV. mérnök- és épitészcongressus által megállapitott dijtételre mint maximalis százalékra való tekintettel, utólagos egyezség utján megállapitandó külön dijazás mellett elkészi-

---

TÁRCZA.

Üllő és kalapács.

— Regény. —

Irta:

Spielhagen Frigyes.

MÁSODIK KÖTET.

(Folytatás.)

XV. Rész.

A süvöltő dörömbölő éjbe léptünk. Jobb karommal az igazgatót akartam támogatni, bal kezemben a lámpát fogtam. Azt véltem, hogy ez elgyengült embert, kit az utóbbi hetek hősége egészen kimeritett, vinnem vagy legalább támogatnom kell; és valóban első léptei nehézkesek, ingadozók voltak mint valami betegé, ki hetek óta először áll lábára. De hirtelen kiragadá magát karomból, s felegyenesülve mondá:

— Hallja György? Nemde megmondtam!

Épen a fegyenczek egyik hálótermének ablakai alatt haladtunk, melyben vagy száz fegyencz volt elzárva. A fehér fal alig volt megkülönböztethető az éj sötététől. Az ablakokat is sötétség boritá s a vihar ott tombolt a fal hosszában, és élesen fütyölve akadt meg a kiálló ablak rostélyzatán. De a vihar tombolását és fütyölését hatalmasan felülmulták az épületből kiható borzasztó orditások. Csak a Tartarus éjelén eltévedt lelkek hangoztattak ily kiáltásokat. Világosságot, több világot, — orditozák bent. — Bocsássanak ki, mi kimenni akarunk!

— Siessünk György, — szólt az igazgató oly gyorsan haladva előttem, hogy alig tudtam őt nyomban követni. A tornáczra értünk, hol Szüszmilch őrmestert élénk vitában találtuk a főfelügyelővel és több börtönőrrel.

— Meglássák, hogy nékem fog igazat adni, — hallám a jó öreg szavait. — Hisz hét érzékü medvének kellene lenni, s a fogvájót nem tudnánk megkülönböztetni a pajta nagy kapujától. Három millió ördög nevében mondom, gyujtsátok meg valamennyi lámpát.

— Igen, gyujtsátok meg a lámpákat, — erősiti az épen oda érkező igazgató.

Az örök tisztelettel visszavonultak, csak a főfelügyelő mondá durczásan:

— Nincs ok arra igazgató ur, hogy a házirendtől eltérjünk. A gazemberek jól tudják, hogy erre nincs semmi ok jelenleg, de felhasználják az alkalmat. Ez az egész.

— Talán nincs önnek egészen igaza Müller ur, — válaszolt az igazgató. — Sem ön, sem én nem voltunk még sötétben összezárva vagy száz emberrel; és még hozzá ily éjszakán, midőn valódi itélet van, s az egész világ romba dülni készül. A félelem ép oly ragályos, mint a bátorság. Kövessen ön, Szüszmilch és két őr, kik a lámpákat felgyujthatják.

Engem nem emlitett. Nem tudom, magától érthetőnek tartá-e, hogy követni fogom. A tornáczon elfordulva, a háló terembe nyiló nagy ajtóhoz értünk, melynek ablakai alatt az iménti elhaladtunk.

— Lámpát, lámpát, — hangzék a teremből.

— Nyissa fel, parancsolá az igazgató a poroszlónak.

Ez utóbbi tétovázólag tekinte az igazgatóra, ki haragosan fordult el tőle.

— Nyissa fel, — ismétlé nz igazgató.

A poroszló habozva helyezé a zárba a kulcsot, s habozva tolta vissza a závárokat. Midőn kezét a harmadikra fekteté, kérdőleg pillanta még egyszer az igazgatóra, kinek ajkán mosoly lebegett.

— Márton, hisz önnek szive máskor helyén van, — mondá.

Egyetlen ránttással eltolta Márton a závárt, s az ajtó szárnyak feltárultak. Soha sem feledem e látványt, mely most előttünk feltárult, még ha az ősz varju korát megérném is.

Az ajtón belől három, vagy négy lábbal egy vasrostély ajtó volt, mely a menyezetig ért.

E rostély mögött vad embergomoly látszott, egymás fölött, és mellett össze bonyolódva. A gomolyból egyiknek lába, a másiknak keze, látszott ki. Oly látvány volt ez, mint midőn a csatatéren az elesettek hulláit közös sirba dobják! csak hogy ez ember tömeg élt, mozgott, ide oda gurult és hempergett, s a gomolyból imit-amott mérges, kétségbe esett, őrült kifejezésü szemek dülledtek ki.

— Emberek! — kiáltá az igazgató, s különben halk hangja most felül multa a pokoli zajt.

Nem szégyenlitek magatokat? Hát veszélybe döntitek egymást, azért, hogy oly veszélyből meneküljetek, mely nem is létezik, csak agyatokban. Az egész baj, a sötétségből áll.

A bátor hang hordozásnak, e férfiu biztos tekintetének vagy a porkoláb lámpájából szét áradó világosságnak tulajdonitható e, de a gomoly bontakozni kezdett, a karok ismét összefüggésben voltak a lábakkal, a szemek elveszték örült kifejezésöket sőt egyik másik — nem tudom szégyenében vagy a hirtelen világosságtól, — földre szegzé, tekintetét.

— Helyet emberek, hogy az ajtót felnyithassák — szólt az igazgató.

Mindannyian hátráltak, s a rostélyt felnyiták; az igazgató, általunk követve, belépett.

— Lássátok gyermekek, mily bohók vagytok — folytatá az igazgató szivélyes hangon.

Fáztok, dideregtek levetközve; szégyeljétek magatokat. Feküdjetek le, vagy öltözzetek fel, s viraszszatok, majd felgyujtatom a lámpát is, hogy mindegyik megláthassa, mily nyulszivü szomszédja, és mily bátor legény ő maga.

A fegyenczek egymásra néztek, s többen kiknek arczát percz előtt a kétségbeesés eltorzitá, kedélyesen mosolyogtak, sőt a háttérben többen kaczagtak is.

— Igy van jól, csak nevessetek, kaczajjal az ördögöt is el lehet üzni. És most jó éjt gyermekek, még a többihez is el kell mennem, — szólt az igazgató.

E közben az öreg meggyujtá a négy nagy függő lámpát, melyek a nagy termet kellemesen megvilágiták. Künn most is ép ugy dühöngött a vihar mint előbb, de itt ben lrcsillapitá azt egy pár szivhez hangzó szó.

— Menjünk a többihez, — mondá az igazgató s odább haladtunk a lépteinktől visszhangzó tornáczon, hol — midőn ide jöttünk — azt a pokoli zaj felülmulta. A hálótermek mindegyikében a legnagyobb zürzavart találtuk, mi nem volt összhangban az okozattal. Hol vad káromkodással, hol gyáva rimánkodással igyekeztek az őröket a lámpák meggyujtására birni. Mindenhol sikerült az igazgatónak, nyugodtságával és nyájas beszédével csillapitani a kedélyeket, s e félőrülteket megnyugtatni, csak egyetlen terem lakói nem voltak meggyőzhetők. Igaz, e terem az épület épen azon sarkát képezte, hol a vihar legnagyobb erővel dühöngött. A recsegés, ropogás, melylyel a szél az épület ezen szárnyának rohant, a fülhasitó sivitás, melylyel a sarkon elfordult, miután előbb több perczig hasztalan küzdött, hogy az épületet sarkából kiemelje, a nyögdécselő, sohajtozó és bömbölő hangok hogy honnan eredtek, tudni nem lehetett; de mind ez oly borzasztó, oly rémséges volt, hogy bárkit is titkos borzadálylyal tölthetett el. Ehhez járult, hogy épen akkor, midőn az igazgató legjobban igyekezett ezen embereket megnyugtatni, egy melléképület kürtője lezuhant, beütve ezen épület szárnyfedélzetét, és száz meg száz cserépzsindelyt szórva le, mi, — ha nem növelte a veszélyt, — de szappritotta a zajt. Ez emberek kibocsájtásokat sürgették, minden áron kikivánkoztak, nem akartak elevenen eltemetve lenni.

— Higyjétek meg gyermekek, itt biztosb helyen vagytok, mint bárhol. E terem a legszilárdabb épitmény, — erősité az igazgató.

— Könnyen beszélhet az igazgató, — jegyzé meg egy göndör fejü zömök ficzkó, — ő haza megy és lefekszik jó, pnha ágyába.

— Add nekem ágypárnádat, — jegyzé meg meg erre az igazgató.

A ficzkó reá bámult.

— Mondom fiam, kölcsönözd nekem ágypárnádat; megkisérlem rajta feküdni, hadd lássam, valóban oly kemény-e, és oly rosz-e itt aludni?

(Folytatása köv.)

teni, s müvén a bizottság által esetleg kivánt módositásokat megtenni tartozik. Külföldi müvészek is pályázhatnak s a fölhivás franczia és német szak lapokban is közzétététetik.

— A budapesti fenyitő törvényszék az uj helyiségben. A Fortunaféle épületben ma tartattak az első fenyitő tárgyalások. Az első nap elég kedvezőleg ütött ki, a mennyiben a mára kitüzött tárgyalások nagyobb részét be lehetett fejezni. Néhány tárgyalás ugyan elmaradt a megidézett tanuk meg nem jelenése miatt, de ez Pesten is gyakran előfordult. Érdemes a megemlitésre, hogy az első itt hozott itélet itt felmentő volt. — Maga a törvényszék két épületben van elhelyezve, még pedig meglehetős regényesen, — irja a „M. H." — A két épület ugyanis egy szük utcza által van elkülönitve. A közlekedés könnyitése tekintetéből tehát a két épületet egy fedett átjáróval, hiddal kötötték össze, mely hidat már is valaki „sóhajok hidjának" nevezte el. A mi a hivatalok számára szükséges szobákat illeti, azok számra nézve elegendőknek mondhatók, azonban kicsinységük, fekvésük s különösen szétszórtságuknál fogva a törvényszéki müködést lassitani fogják. A tárgyalási termek igen kicsinyek, tanuk s hallgatóság nincs elkülönitve. De a mi a legtöbb botrányt fogja előidézni, az azon körülmény, hogy a börtönből felhozott rabok a folyosón fognak öriztetni, mig a tárgyalásra beidéztetnek. Ezen folyosó pedig a tanuknak, szabadlábon levő vádlottaknak, védőügyvédeknek, törvényszéki tudósitóknak, a hallgatóságnak és a többinek lesz a tartózkodási helye. Az átalakitási, kőmüvesi s szobafestői munkák különben még nagyban folynak s bele telik még két hét, mire az épület annyira kész lesz, hogy ugy a hogy az igényeknek megfeleljen.

— Páratlan társaság. Bordeauxban négy év óta van egy philanthropikus egyesület, melynek feladata évenkint bizonyos jutalmat kitüzni fölfedezők s mindennemü jeles, fővel, kézzel dolgozók számára, valamint figyelemre méltó tettekre is. — Az idén julius hóban lesz a jutalomkiosztás. A jutalmak pedig állnak arany, ezüst s bronzérmekből, oklevelekből, takarékpénztári könyvecskékből s szerszámokból. A jótékony egyletek, irodalmi társaságok s hirlapok felszólittatnak, hogy e jutalmakra érdemes személyeket jelöljenek ki.

— A csász. kir. mérnökkari igazgatóság átiratot intézett a főv. tanácshoz, a katonák részére szükséges uszodák fölállithatásának engedélyezése végett.

— Az idők jele. „A Rákóczy-induló, irja egy vidéki lap, kezdi régi hatását előidézni. A hol csak ráhuzza azt a czigány, s a mikor a katonazene kezdi el, mindannyiszor roppant éljenzés tör ki az öreg és fiatalabb hallgatók kebeléből. A taps pedig majdnem elnyomja a zenét. Ilyen az idők jele. Csak nem régen is unni kezdtük már e lángra gyujtó dalt, s ime most roppant divatban van mindenfele."

— Ertl öngyilkossági kisérlete. Ertl vadász hadnagy, ki bizonyos térképek eladásáért, hadititkok elárulásáért tudvalevőleg 10 évi fogságra itéltetett, tegnap előtt, mikor Müllersdorfba, fogsága helyére szállitották, mint a „M. P." irja, öngyilkossági kisérletet követett el magán, azonban a jelen levő katonák megakadályozták szándéka végrehajtásában. Ez egyébiránt nem akadályozta elszállitását s bevitték fogságába, hol átadatván orvosi vizsgálat alá vettetett s elzáratott. E börtönben társa is van egy más tiszt személyében. Ertlt fogsága alatt levél-boriték készitésével foglalkoztatják. — Elzáratása előtt megengedték neki még egyszer atyjával is beszélni, azonban akkor is egy tiszt jelenlétében.

— Katonásan. Egy káplár ur oktatja rekrutáit az emberölés, alias harczászat nagy tudományára. Persze, hogy az eke mellől behivott fiuk nem fogják föl hamar azt a mélységes tudományt, mely Benedek tábornagyot is cserbehagyta — Königgräcznél. Hogy könyebben beléjök verje, a káplár czifra káromkodás mellett előveszi öklét is, és kenetteljesen adja a magyarázatokat. Képzeljük, mily lelkesedéssel megy az igy dreszirozott fika a keleti kérdés megoldására.

— Egy spiritiszta körjegyző. A „Sz." szerint a hanyag jegyzők közül kivételt képez a k—i körjegyző, ki a kézbesités körül olyan buzgóságot fejt ki, hogy a birósági végzéseket még a másvilágra költözötteknek is kézbesiti. Igy történt legközelebb, hogy a nyáradi kir. járásbiróság egy idéző végzést küldött a nevezett jegyzőnek, hogy azt egy k—i földmivelőnek kézbesitse. E földmives azonban már 3 évvel ezelőtt elhalálozott, de a jegyző daczára ennek a mult hóban mégis kézbesitette a végzést neki, s erről ki is állitotta a bizonyitványt, irván a járásbirósághoz beküldött kézbesitési ivre: „Kézbesittetett és megmagyaráztatott". Vajjon mi uton módon történt e kézbesités? Elég az hozzá, hogy az idézett nem jelent meg a tárgyaláson s elmarasztaltatott. De most meg: vajjon melyik végrehajtó fogja exequálni és hogyan?

— Egy hiuz elejtése. A „V. és V. L"-ban olvassuk br. Révay Simonnak e vadászatát: F. évi april 21-én stiavnicskai (Turóczm.) birtokom és lakházamat közvetlen környező, majdnem a községben fekvő nagyobb mérvü kertjében, épen is egy legközelebbi évben plántált fenyvesek körüli vigályoson sétálva, és „Lord" nevü kan tacskó által követve, a mint egy galagonya-csoportból keletkezett sürüség felé fordulnék, reám mered egy csunyán borzas nagy fő, és abban két rendkivülileg villogó szikra (Lichter); én erősebb vadmacskának néztem e föt, s miután csakis gyenge sétabot volt kezeimnél, ezzel fenyegetődztem feléje, az állatot ekként elriasztandó; s ime ezen állat lassankéat felocsudik, a kert keritése felé inal, s miután valami 15 lépésnyi távolban volt már, felismerem, hogy az állat épen nem vadmacska, hanem valóságos hiuz. E pillanatban a tacskó is szemügyre veszi az állatot, neki iramlik, de a hiuz sem hátrál, hanem legalább is másfél ölnyi szökéssel neki ugrik a tacskónak, azt nyakon ragadja és maga alá tereli; — ezen esemény csak pillanatok müve volt, s a bátor tacskó jajduló orditással megszabadult. — Én visszasiettem lakomba és épen a kertben foglalkozó rokonom B. L.-t az eseményről értesisém, ki is azonnal fegyverért futott, s az időközben magát fegyverrel ellátott kertészem társaságában siettünk oda, hol én a hiuzt lappangni véltem. E perczben lövést hallok, melylyel B. L. a már 60 lépésnyire inaló és távozó hiuzt üdvözlé. Ezen lövés a hiuzt nem érte, de annyit eredményezett, hogy a távozó hiuz irányt tévesztve visszafordult a kertbe, s meghuzódván a sürübe onnan egy oda vetődött kopó által kizaklattatott. Ekkor B. L. másodszor lőtt reá és egyik lábát zuzá össze, a mikor is futóval töltött csövéből 3-ik lövéssel fejbe érte a hiuzt és leterité, de a szivós életü macskafaj még ekkor sem adta be a kulcsot, hanem a kertész felé igyekezvén, ez a hiuzt végül agyonlötte, de a lövés a rugdalódzó, marakodó és vonagló hiuz közvetlen közelében forgolódzott nőstény tacskóm „Miss" halálát is okozá, a mely is esetleg a lövés irányában esett. A hiuz kinőtt nagy példány és nőstény volt, csuháját kitömésül már is elhelyezém.

— Kora fürdés. Habár még alig alkalmasak vizeink a szabadban, hogy azokban fürödni lehessen, tegnap több gyermek még is azon szándékkal ment ki a Rákosra, hogy ott fürödjenek. Bog és Morvay II. gymnasialis osztálybeli tanulók voltak a legelsők, kik levetkeztek s a vizbe ugrottak. A feljáró mélysége e helyütt avagy a hideg viz, mely tagjaikat megdermeszté s az uszásban gátolta őket, volt-e oka, nem tudjuk, elég az hozzá, hogy parton levő társaik nem kis ijedelmére mindketten elmerültek, s csak is a gyermekek felhivására rögtön oda sietett arra menőknek sikerült a már meglehetős sok folyó vizet fogyasztott fiukat a vizből kihuzni s megmenteni.

— Semmitőszéki tanácsok május 12-ig. I. Tanács. Elnök: Országbiró; Birák: Soltész, Herberth, Szloboda, Ráth György, Galli. II. Tanács Elnök: Lipovniczky Vilmos. Birák: Vértesy, Láday, Mersich, Nagy, Németh Miklós. III. Tanács. Elnök: Tóth Lőrincz. Birák Manoilovics, Pápai, Elekes, Rauchhoffer. Lacza. IV. Tanács. Elnök: Szabó Imre. Birák: Babos, Beke, Masierevics, Oszvald, Engelmaier. Bejelentetett előadásra: 444.

— Fris hus szállitás. Az osztrák kereskedelmi s élelmezési egyesület arra nézve, hogy mi módon szállitják a hust Amerikából Londonba, érintkezésbe helyezte magát Wickes urral, az amekai társaság ügynökével, ki a szállitási módszert meg is magyarázta. E czélra tehát bármely közönséges teher-kocsit be lehetne rendezni az által, hogy a légmentesen elzárt szekér egyik végére jeges kamrát alkalmaznak, e mellé pedig egy fuvót állitanak, melyből a szekér belsejébe csővek ágaznak szét. Ezen fuvó a tengelylyel való kapcsolata folytán szünetnélküli mozgásban tartatik, s a levegőt a szekér azon részéből, melyben a hus függ a jeges kamarába s innen ismét a hushoz tolja, mi ez által folyvást hideg, száraz levegőt kap. Ilyesformán a hust 18 napig is meg lehet tartani. A kereskedelmi s élelmezési egyesület e szabadalmat Ausztria és Magyarország számára is szándékozik megszerezni.

— A philadelphiai kiállitás. A philadelphiai kiállitás bizottsága hosszabb tanakodás után elhatározta a kiállitásnak s a hozzátartozó helyiségeknek vasárnaponkénti bezárását.

Rendőri hirek. Riva Ferencz segéd Rottmann Frigyes mü- és képárusnál, ezelőtt 8 nappa négy olajfestményt eladás végett magával Budára vitt; utközben bizonyos Grünhut Adolf ismerősével találkozott, a ki azonnal vállalkozott a képek hordására. Riva a képeket el nem adhatván, azokat Ó-Budán az uj-utcza 645. szám alatti házban letéteményezte. Erre Grünhut másnap a most érintett helyen megjelenvén, azon hamis előadás mellett, hogy őt Riva küldötte, a képeket kicsalta s azokat eladta. De a csalás csakhamar napfényre került s Grünhut urfi elfogatott. — Folyó hó 3—4-ike közötti éjjel a kerepesi ut 3. szám alatt az ugynevezett „Karl" (Schrameck Károly)-féle vendéglőben szokatlanul sok vendég gyült össze, miért is ugy a vendéglős, mint összes személyzete teljesen elfoglaltatott. Ezen alkalmat ismeretlen tettesek felhasználván, a vendéglősnek a dohány utczára néző magánlakása ablakait feltörték s a lakásba hatolva, onnét a vendéglős kárára 200 frtot meghaladó abroszokat, asztalkendőket, egy pinczérnek két kabátját, egy másiknak összes ruháját ellopták. Az abroszok és asztalkendőkbe a vendéglős neve feketén van benyomva. A rendőrség különben már nyomában van a tolvajoknak. — Boglyás András 63 éves dányi lakos 9 mérő buzát ma reggel Kohn Ignácz kerepesi ut 52. szám alatt lakó lisztkereskedőnek eladott; de mivel a régi és uj mérték miatt adó és vevő közt per támadt, Boglyás András a buzáért járó 61 frt 20 krt felvenni vonakodott s ügyét a birósághoz ment bepanaszolni. Ez alatt egy paraszt ember, ki Boglyással jött Kohn Ignáczhoz, ennek fiatal és tapasztalatlan nejétől, azon hamis előadás mellett, hogy őt Boglyás küldi, a 61 frt 20 krt felvette s nyom nélkül eltünt. — Gaál József kecskeméti szül. 52 éves ref. nős hivatalnok molnár utcza 25. számu lakásáról mult hó 30-án eltávozott s azóta vissza nem tért. Valószinü, hogy zilált vagyoni helyzete miatt öngyilkosságot követett el, nevezetesen, hogy a Dunába ölte magát. Gaál József magas izmos termetü, hosszas halvány arczu, haja gesztenye szinü, szemei kékek, orra, szája és ajka rendes, bajusza hosszu vékony. Eltünésekor barna posztó kabátot, fekete nadrágot, oxford-inget és bakkancsokat viselt.

Rövid hirek. Badzában csütörtökön reggel 4—5 óra között szép tündöklő meteor hullott le. — A Budapesti asztalos segédek betegsegélyző- és temetkezési-egylet segélyzésére néhány buzgó pártoló és rendes tag által a Beleznay-kertben szinielőadás, szavalat és tánczvigalom tartatott, mely 185 frt. tiszta jövedelmet hozott. — Fischer Mór fővárosi szabómester butorvásárlás ürügye alatt eltávozott hazulról s azóta nyomtalanul eltünt. — Elgázoltatott tegnap a Rákosárok-utcza 10. sz. a. lakó Madár nevü lakatos 4 éves leánykája egy homokkal telt kétkerekü talyiga által, mi által szegény kis leánykának egyik karja tört el. — A lánczhidon tegnap egy petroleumos hordókat szállitó szekér elé fogott ló kicsuszván elesett s két első lábát kitörte. A gyepmesternek kelle azután a szegény párát onnét elszállitani. — Frauenberg-ben (Steierország) egy 113 éves férfi halt meg a mult napokban.— Ma, pénteken van a pápa nevenapja. — Szarvason f. hó 20-án Podani Jánosné egy 68 éves pórnő Podani Jánost, ki 70 éves, gyufaphoszphorral étetett meg. Az agg férfi mindeddig küzd még a borzasztó méreg hatásával, s remélhető, hogy életben marad. A bünös nő elfogatott, s ez időszerint vizsgálati fogságban ül a szarvasi kir. járásbiróság börtönében.

SPORT. Pesti tavaszi lóverseny 1876.

Pályabirák: Br. Wenckheim Béla, id. gr. Almásy Kálmán, br. Ambróczy Lajos és gr. Szapáry László. Vitabirák: id. gr. Almásy Kálmán, gr. Wenckheim Rudolf és gr. Szapáry Iván. Intézők: Gr. Szapáry Antal, gr. Almásy György, gr. Károlyi Gyula, gr. Festetics Pál, gr. Károly István ifj., gr. Batthyány Elemér, ifj. gr. Almásy Kálmán. Teherhatározók: Gr. Szapáry Iván és gr. Sztáray János. Időmérő: Gr. Zichy-Ferraris Victor. Inditók: Gr. Festetics Pál, Inkey István ur és Cavaliero F. ur. Titkár: Sárkány János Ferencz.

Első nap: Vasárnap 1876. évi Május hó 7-dikén délután 3 órakor.

Félóránként uj futás.

I. Széchenyi dij, 100 arany. Futhat minden mén és Tancza. Távolság 3000 méter (1600 öl). Teher mint alább. két 10 cs. arany, fele bánat. A tét- és bánatösszeg 40 aranyig a második lóé, azonfelül az elsőé.

1. Gr. Kinsky Zdenko 6é. p. m. Hohenau
2. Gr. Tarnowsky János 3é. p. m. Karmazin
3. Gr. Nádasdy Ferencz 3é. p. k. Katinka
4. G. Henckel Hugó id. 4é. p. k. Konotoppa
5. Gr. Kinsky Octavian 3é. p. m. Herodes
6. Captain Blue 4é. sg. m. Memorandum
7. Ifj. gr. Festetics Taszilo 3é. p. k. Lady Like

II. Egyesült nemzeti dij, circa 500 arany. Futhat magyarhoni (azaz Magyarországon ellett és nevelt) minden mén és kancza. Távolság 1600 méter Teher: 53 kilogr. kanczára 1 kilogr. kevesebb. A tét- és bánatösszeg fele az első, fele a második lóé. Csikót csak 1 éves korában lehet nevezni. Tét 40, bánat 20 ar.;

1. Kégl György ur 3é. p. m. — —
2. n. hg. Czetwertinsky 3é. p. m. Hirnök
3. Ugyanaz 3é. p. k. Miczi
4. Zichy Nándor grófné 3é. sga m. First Trial
5. Nádasdy Ferencz gróf 3é. p. m. Castaway
6. Ugyanaz 3é. p. k. Farewell
7. Ugyanaz 3é. p. k. Katinka
8. Sztáray János gróf 3é. sg. m. Bibor
9. Br. Springer Gusztáv. 3é. p. k. Clairette
10. Ugyanaz 3é. sga m. Bayard
11. Gr. Festetics Tasziló ifj. 3é. sga m. Eberhard
12. Ugyanaz 3é. p. k. Lady Like
13. Gr. Forgách László 3é. sp. k. Armadale
14. Gr. Batthyány István 3é. sga m. Peeler
15. Ugyanaz 3é. p. k. Betty Martin
16. Hg. Liechtenstein János 3é. sga. m. Prince Frederick
17. Ugyanaz 3é. p. k.
18. Ugyanaz nev. Gr. Széchenyi Kálm. 3é. p. m. Exhibitor
19. Ugyanaz ugyanannak 3é. p. k. La Diva
20. gr. Keglevich Istvn gr. Apponyi Ant. 3é. sga m. Ossian
21. Ugyanaz ugyannak 3é sp. k. Brunhilde
22. Gyürky Béla ur 3é. p k.
23. Gr. Henckel Hugó id. 3é. p. m. Resolute
24. Ugyanaz 3é. p. k. Lady Lyon
25. Gr. Festetiés Pál n. kisbéri állam mén. 3é. p. m. Kisbér
26. Ugyanaz ugyanannak 3é. s. m. Nagybér
27. Baltazzi Aristid ur 3é. p. m.
28. Ugyanaz 3é. p. m.
29. Ugyanaz n. br. Grovestin 3é. p. m. Herr Rittmeiszter
30. Ugyanaz ugyanannak 2é. sg. m. Blair Castle
31. Ugyanaz nev. ifj. gr. Almásy Kálmán 3é. sg. k. Neu Wien
32. Captain Blue nev. ugyanannak 3é. p. m. Strabantzer
33. Ugyanaz saját 3é. p. k. Lionne

III. Asszonyságok dija, annyi arany, amennyi az aláirt 355 ar. összegből évenként begyül. Ez a tét- és a bánat összeggel az első lóé, leszámitva 50 ar., mely a másodiké. Futhat minden ló. Táv. circa 2400 mét. Tét 10 arany, „fuss vagy fizess." — Urlovarok a szokott szinekben.

1. Gr. Kinsky Zdenko 6é. p. m. Hohenau
2. Gr. Tarnowsky János 4é. p. m. Przedswit
3. Br. Majthényi Izidor 4é. sg m. Boomerang
4. Br. Wesselényi Béla 6é. p. m. Prince Páris
5. Gyürky Béla ur 3é. fek. m. Zsibó
6. Inkey István ur 4é. p. m. Pádi
7. Captain Blue 4é. p. m. Schwindler
8. Gr. Esterházy Miklós 5é. p. m. Péter Simple

IV Mezei gazdák versenye. Futhatnak mezei gazdák saját félvér lovai. — Teli vérek kizáratnak. Az első 100, a második 50, a harmadik 25 forintot nyer. Bejelentés a futás előtti egy órával.

V. Kis akadály-verseny, 800 frt e. d. Handicap. Futhat minden ló. Táv. k. b. 4000 méter. Tét 80 frt, bánat 50, május 1-ig jelentve 20 frt. A második ló a tét és bánatok felét nyeri.

1. Gr. Lamberg Henrik id. p. k. Star of the East
2. Schawel Jak. ur 6é. p. k. Leinster Lily
3. Gr. Esterházy Antal 5é. p. k. Country Girl
4. Gr. Esterházy Imre 5é. p. k. Goldmamsel
5. Gr. Kinsky Rud. ifj. 6é. szürk. k. Frolic
6. ifj. Gr. Festetics Tasziló 5é. p. k. Wienerin
7. Ugyanaz 6é. p. k. Brigand
8. Gr. Esterházy Miklós 5é. sg. k. Vértes

Helyárak: Jelvények a gyepre (Plaques) mind a három napra 15 frtért, ugyszintén földszinti páholyok 45 frtjával csak a lovar-egyleti titkárnál (nemzeti Casino II. em.) válthatók.

Egyéb jegyek Rózsavölgyi és társa zeneműkereskedésében és a versenyek napján a helyszinén. I. em. páholy naponként 10 frt; Támlás-szék 3. frt; I. oszt. zártszék 2 frt; II. oszt. zártszék 1 frt; ülőhely 60 kr. Lovasjegy a pályára 1 frt, hintók a pálya belsejébe 10 frt; ez utóbbiak beváltása azonban nem jogositsa fel a nem-lovaregyleti tagot, hogy a pályára léphessen.

A lovas urak kéretnek, hogy az induló ponton levő vagy már futó versenylovak felé ne vágtassanak. — Kutyákat a pályatérre vinni, az ültetvényeket megsérteni vagy rongálni, valamint a kitüzött utról letérni és gyepet gázolni tilos.

Üzenet. Valami Dókus Gyula ur, ki bambasági jogczimen lapunk egy közleményébe került, ostobaságának és érzékhiányának oly jeleit árulja el, hogy a „Hon" fizetéses nyilttéri rovatában sorját harmincz krajczárjával fizetve, az irodalmi viszonyokat nem ismerő otrombasággal annak nevét kéri, — „ha becsületes és lovagias ember", — a ki ama közleményt irta. De hát minő fogalma van ez uri embernek a sajtó viszonyokról, midőn ily kamasztempókban ágál egy másik lap harminczkrajczáros nyilt terében, holott ha van parányi esze és garas ára tisztessége, tudná hogy miféle emberek szokták igénybe venni e tért, és tudhatná egyuttal azt is, hogy ily rovatban berzenkedő pulykakakassal szóba nem áll, mert irodalmilag nem állhat, a ki ama közlemény fekete mártásába Dókus Gyula ur henczegését és hig velejét belemártotta. — A „becsületesség és lovagiasság" szabályaiból bizonyára nem kér leczkét és nem is fogad el ama közlemény irója oly egyéntől, ki az irodalmi tisztesség korlátait sem ismeri, s aztán mégis parlagias kevélykedéssel áll ki a mindenkinek pénzért nyitva álló rovat csőcselék-piaczára, hogy aprehendáljon, és a becsületesség meg lovagiasság követelményeivel téveszsze össze, a miért hogy bambának nevezték. De már igy maga árulja el, hogy több mint bamba, s keresztviz sem moshatja le, hogy kisvárosi mokánykodó ficsur-gavallér, ki összeütheti bokáját otthon mindenkinek ijedésére és bámulására, de a sajtóval szemben jó lesz összehuznia magát, mert sokkal jelentéktelenebb és haszontalanabb egyéniség, hogy sem máskor csak ennyi tért is vesztegessünk nevetséges positurájára.

Fővárosi ügyek.

— A Józseftér parkozása és rácsozása. A józseftéri sétány csinositására néhai Rottenbiller polgármester 1600 frtot gyüjtött, mely 1869 óta takarékpénztárban kamatozik s már 2140 frtra nőtt. Ez az összeg azonban igen kevés arra, hogy a Józseftér ugy mint a mérnöki hivatal javasolja a fővárosnak, csinosittassék. A mérnöki hivatal szükségesnek mondja a javitásokat, de nem a belső parkozást, hanem diszes rácsozat állitását és aszfalt járdát körös körül. A téren, a sétányon belül keresztülviendő csinositás a város faiskola ültetvényei felhasználásával házi kezelés mellett 300 frtba alig kerülne. Az asztalt és rácsozat gránitalapzattal 4′ magasságban 15.900 frtba jönne. Kapuk nem lennének, hanem diszes bejárat. A főv. középitési bizottság ma e tervezetet fogadta el a közmunkatanács javaslata ellenében, mely 23.000 frt költséget igényel. Egyelőre, mint legsürgősebb csak a rácsozat lesz elkészitendő, mert a sétány mostani fakeritése tovább meg nem türhető. Fuchs kertésznek a párisi „Passi"-tér mintájára kidolgozott parktervét a bizottság a mérn. hivatallal egyetértve a tetemes (7775 frtnyi) költség többlet miatt elfogadhatatlannak nyilvánitotta. A 160 öl hosszu rácsozat 4160 frtba kerül.

— A vizveték ferenczvárosi csőhálozatának kiegészitésére, illetőleg a szvetinai és mesterutczák vizvezetékkel ellátására az igazgatóság előterjesztése alapján a középitési bizottság 28757 frtot javasol fordittatni. Az összeg azért oly nagy, mert egy 12 hüvely vas főcső is lesz lerakandó. Patrubány főorvos elismerésre méltó buzgalommal védte a Ferenczváros érdekeit, melyek ily áldozatot annál inkább megkövetelnek, mert a közegészség is hangosan igényli a ferenczvárosi vizvezeték kiépitését lépésről lépésre, de minél hamarabb. A szegényház környéke (hol a kutviz ihatatlan) szinte nyer vizvezetéket, mi által két közintézet, a kisdedóvó egylete és a szegényház is el láttatik vizzel.

— A főváros I. kerület elöljárósága felhivta a viz alatt állt tabáni házak tulajdonosait, hogy miután ezen házak pinczéiből a viz már kiszivattyuztatott, a hátramaradt iszap azonban ekkoráig még minden egyes pinczéből eltávolitva nem lett, nehogy az iszap erjedése és büzhödt kigőzölgése a közegészséget veszélyeztesse, — házuk pinczéiből az iszapot közegészségi tekintetekből haladéktalanul eltávolitsák, a talajt carbol savasmésznek felhintése által fertőtlenitsék, és annak megtörténtével pinczéjükben a nedves földet száraz homok — kőszén salak vagy egyéb a czélnak megfelelő, a nedvességet magába szivó anyaggal elfödjék. Az elöljáróság ez intézkedésének figyelmén kivül hagyása 100 frtig terjedhető pénzbirsággal fog büntettetni.

— Legyen-e a száz házban vizvezeték? E kérdés élénken foglalkoztatta ma a főv. középitési bizottságot. A vizvezetéki igazgató a vizvezeték kiterjesztését tárgyazó tervezetébe felvette a százházat is; de kérdés támadt, lesznek-e ott elégséges számu fogyasztók? — mert a százháznál majdnem minden udvaron van kut jó ivóvizzel s a lakókat a költséges viz fogyasztására nem lehet kényszeriteni. A bizottság határozata még is oda ment ki, hogy a vizvezeték a csömöri utra (százházhoz) kiterjesztessék, mert a csatornák kiöblitésére a közegészség szempontjából ez feltétlenül szükséges, ha a város az első években épen deficzittel dolgoznék is.

— Piros sipkás rokkantak őrzik az Erzsébettér mind a hét kapuját jelenleg egész napon át, hogy a jó kabátos közönség érdekeit védje a polgárok ellen. Kosaras asszonyokat, gyermeket, faczér szobalányokat stb. nem eresztenek be, sőt még felnőtt férfiakat sem, ha nem néznek ki tisztességeseknek. Mig ezen intézkedésnek egyrészt az a jó oldala van, hogy a bakancsosok és dajkák idylljeit a közönség nem kénytelen szemlélni s a sok fehércseléd délutánonkint nem állja el áthatolhatatlanul az utakat, addig más részt van benne egy kis igazságtalanság is, mert a szegénynek ép oly szüksége és joga van jó levegőre, mint akármelyik puderos dámának vagy glacé-keztyüs uracsnak. Aztán vannak bizony mi nekünk rongyos „nagyuraink"!

— Egyjajszó Budáról czim alatt a „P. N."-ban olvassuk ezeket: Két évvel ezelőtt a budai kőpart mentén egy csatornát épitett a város, mely az egyes házak csatornáinak tartalmát a Dunába vezeti. Ennek költségeit közvetlen a Duna mellett levő házak tulajdonosaira 100—200 forintjával vetették ki, noha a főutcza tulsó oldalán levő házak, és város csatornái is ebbe folynak. Az egész ország tudja, hogy mennyit szenvedtek épen ezen házak az idei nagy árviz alkalmával. Tetemes javitásokat kellett azokon eszközölni, és a házbér jövedelmének egy nagy része szintén elmaradt. Csak a főváros hivatalaiban nem tudnak minderről semmit. A nevezett csatorna költségeit épen most akarják behajtani. Végrehajtással fenyegetnek! Igazságos és méltányos eljárás-e ez? Egy budai.

— A rákosárok utczának azon része, mely a természetutcza és a sugárut közé esik, csatornázva, légszeszcsövekkel és vizvezetékkel már ellátva levén, a főv. mérnöki hivatal azt javasolja, hogy ezen utczarész trachyttal kiköveztessék, annyival inkább, mert a Hunyadytérre, melyen a terézvárosi zöldségpiacz van, egyedül ezen ut vezet. A költségvetésbe e tétel felvéve nincs, s e munka 445 frtot költségtöbbletet feltételez. A középitési bizottság mai ülésén elfogadta a mérnöki hivatal javaslatát s ajánlani fogja a tanácsnak.

— Győry Teréz grófnő az iránt folyamodott a fővárosi hatósághoz, hogy a budai szürke nénék leánynöveldéje terhére kivetett csatorna épitési dij kegyelem utján elengedtessék.

Szinház, müvészet.

— Tóth József siremlékének leleplezése ma, szombaton délelőtti 11 órakor fog végbemenni a kerepesi temetőben.

— Soldosné ma, szombaton (május 6-án) fog először föllépni két heti betegsége után a „Tündérlak Magyarhonban" czimü népszinmüben, Tamásival együtt. A „Nyomoruság a korsóban" hétfőre van ismét kitüzve.

— A városligeti német szinkör bérlete áprilban lejárt. De mivel igen rozzant állapotban van, a fővárosi mérnöki hivatal megvizsgálta s ugy találta, hogy nagyobb mérvü javitások nélkül nem alkalmas többé szini előadások tartására. A pénzügyi és gazdasági bizottság nem pártolta az eszmét, hogy le kell bontani, mert a városnak e szinkör évenkint bizonyos jövedelmet hozott, irják ki tehát a pályázatot, s adják ki a szinkört bérbe. A pályázat megtörténvén, ajánlatot egyedül Feld (Rosenfeld) Zsigmond tett 3 évre, 1000 frtnyi bérrel. Bár a városligeti is a mellett volt, hogy ezt az alkotmányt le kell bontani, mert a publicumra nézve életveszélyes, s legfeljebb egy évre vélné tetemes tatarozások után bérbeadhatónak, a tanács mégis a három évi bérlet mellett nyilatkozott s ezt ajánlá a tegnapi közgyülésnek is. A közgyülés az ajánlatot elfogadta, de kiköté, hogy Feld saját költségén köteles a szinkört jó karba helyezni. Egyuttal megadta Feldnek 100 frt dij lefizetése mellett a szini előadási engedélyt.

— A kassai szintársulat elbucsuzván Kassáról, ez alkalomból az „A. K. Közlöny" ezeket irja: „A függöny legördült. Szinészeink a Rákóczy induló eléneklésével, megható képletben bucsuztak el tőlünk. Nem emlékszünk, hogy valaha kassai szinigazgatótól oly benső szivélyeséggel bucsuzott volna a közönség, mint vasárnap Lászytól. Nem egy szemben köny, mindenkiben meghatottság. És Lászy ez ovácziót megérdemelte. Sokkal többet érdemelt meg: nagyobbmérvü pártolást az évad folytán. Elszegényedtünk, annyi igaz. Megnehezült az idők járása felettünk, az tagadhatatlan. De sokkal többeket nem láttunk soha, vagy csak igen ritkán a szinházban, mint a mennyien nagyon megérezték volna azt az áldozatot, melyért a magyar Thalia esdett."

— Müvészek bankett-je. A nagy bankett, melyet Londonban a müvészi akadémia évenként meg szokott tartani a kiállitás megnyitása alkalmával, mult szombaton ment végbe a „Bourlington-House"-ban. Az akadémia elnöke, Grant elnökölt ez alkalommal, és nagyszámu, válogatott közönség jelent meg s számos érdekes toasztot mondottak.

Irodalom.

— A „Petőfi társaság", mint a hivatalos lap mai számából látjuk, tul van az alakulás legelső stádiumán, mivel kidolgozott alapszabályai felterjesztetvén, azok a belügyminiszterium által helybenhagyattak s a bemutatási záradékkal elláttattak. — Reméljük, hogy a „Hon", mint az „Életképek" megindulásaig is ex familia való hivatalos közlönye a társaságnak, haladéktalanul ismertetni fogja ez alapszabályokat, miután a társulat czéljaira, intentiójára és életrevalóságára nézve csak ily uton szerezhet véleményt a közönség, mely bizonyára kiváncsian várja a társaság olyatén megalakulását, hogy annak müködése akár az „Életképek" szerkesztésén is tulterjedhessen.

TÁVIRATOK.

Zágráb, május 5. A „Deutsche Zeitung" által hozott azon jelentés, hogy a Dráva-hidja Zákánynál összeomlott volna, az „Agramer Zeitung" szerint határozottan légből kapott hir.

Bécs, május 5. A „Wiener Zeitung" közli ő felségének Andrássyhoz és a két miniszterelnökhöz intézett kéziratát, melyben a delegácziónak május 15-ére Budapesten leendő egybehivását elrendeli.

Páris, május 5. Az igazságügyminiszter elhatározta a nem-municipalis tisztviselőkből választott maierek helyeinek betöltését; s egy igen szabadelvü rendeletet menesztett a préfektekhez a lapoknak utczán való árultatása tárgyában. Charles-villet, a könyvtárt és kollégiumot tönkretette a tüz.

Madrid, május 5. (Cortesülés.) A volt miniszter Ortiz a lelkiismeret szabadság mellett szólt s kérdé az ultramontánokat, vajjon a most Spanyolországban fennálló 39 templomot bezárni s az öszprotestánsokat kiüzni akarják-e? Alvarez igennei felelt. (Izgatottság.) Felszólitás folytán kinyilatkoztatta az igazságügyi miniszter, hogy a dissidensek ugyanazon polgári jogokat fogják élvezni, mint a róm. katholikusok.

Bécs, május. 5. Hitelrészv. 138.50. Galicziai 186.75 Államvasut 264.—. Rente 65.90.— 1860-as 110.— — 1864-es 131.50. — Ezüst 103.—. — London 120.—. — Unio-bank 56.50. Altalános épitőbank 9.—. Angol-osztrák 61.90. Lombard 87.—. — Tramway 116.—. — Hitelsorsjegy 155.—, Napoleond'or 9.56.— Arany 5.70—. Frankfurt 58.50. — Porosz pénzutalvány 59.10. Török sorsjegy 16.50. Angol épitőbank 18.—.

Bécs, május. 4. Magyar földteherm. kötvény 76.50 Salgó-Tarján 60.—. Magyar hitel 126.—.— Magyar záloglevél 86.75. Erdélyi —.—. Magyar keleti vasut 34.25. — Magyar sorsjegy 75.—. Magyar földhitel 46.50 Magyar vasuti kölcsön 97.—. Angol-magyar 46.50. Franco-magyar bank 34.—. — Alföld 104.—. Magyar északkeleti vasut 104. — Keleti vasuti elsőbbségi kötv. 62.25. Tiszai vasut 196.— municipalis bank 14.25.

KÖZGAZDASÁG.

Heti jelentés az ipar állásáról. Jóllehet a szép időjárás felette kedvező az épitkezésre, mindazáltal a mult évhez képest az idén itt kevesebb munkaerő igényeltetik; átalában az épitkezési kedv nagyon lelohadt. Hogy itt a pangás milyen nagy, kitünik abból is, hogy a pesti épitő társaság maga is oly kedvezőtlon helyzetben van, miszerint ellene ismételve pert jelentettek be a tőzsde biróság előtt. A Magyarországon egyedül létező valahogy berendezett vaggongyár kénytelen lesz jól kitanult munkásainak nagy részét elbocsátani, mert sem a kormány, sem az egyes vasutak kocsikat nem rendelnek meg nála a kedvezőtlen pénzviszonyok miatt. Házjavitással foglalkozó kőmivesek és bádogosok elég munkával vannak ellátva. A budai és pesti rakpart épitésénél csak a jövő hóban kezdődnek nagyobb munkálatok, midőn a rakpartokat fel fogják tölteni. Férfi- és nőszabók, ugy a czipészek is elegendő megrendelést kapnak; az esernyő csinálók több leányt állitottak be üzletökbe, ugy szintén a keztyüsök is. A fizetések — a most kezdődött évnegyedes házbérfizetések miatt — igen nagy bajjal s csak lassan eszközöltetnek. Kovácsok, lakatosok és asztalosoknál üzletpangás tapasztalható. A métermérték mindenféle készletei nagy készletekben állittattak elő piaczra, ugy hogy e téren a verseny igen nagy.

Budapesti gabna és értéktözsde. Budapest, május 5. A vételkedv, kinálat és forgalom az összes gabnafajokban gyenge volt. Az árak nem változtak. Összesen 5.000 mm, kelt el.

A határidő üzletben buza tavaszra 10.44—10.59, zab tavaszra 9.35—9.45; tengeri, bánsági május—juniusra 5.50—5.56.

Értéktözsde. Szilárd hangulat mellett bank és befektetési értékekben meglehetős élénk volt a forgalom, helyi értékek azonban gyéren fordultak elő: nevezetesen emelkedtek: magyar földhitel részv. 49.75-ig, Ganz-féle vasöntöde részvényék 113-ig. utóbbiak azonban kötés nélkül maradtak. Külföldi valuták változatlan szilárdak.

Az előtőzsdén osztrák hitel részvények 137—137.20-on, magyar hitel részv. 125.25-en, magyar földhitel részv. 47.50—49-ig voltak forgalomban.

A déli tőzsdén osztr. hitel részvények 137.20—137.60 között, magyar hitel részv. 125—125.50-en, magyar földhitel részv. 49.25—40.75-en, anglo-magyar bank részv. 46-on, közp. tak. pénztár részv. 72-ön vásároltattak. Magy. vazuti kölcsönkönyv. 97-en, magy. földtehermentesitési kötv. 77.50-en, 1867 évi záradékkal 76.75-en, Váltók Párisra 47.20-an, 20 frankos aranyak 9.59-en keltek.

Bécsi gabnatözsde, Buza 10.05—10.15, tavaszra 11.00—11.10. Zab 10.10—10.20, tavaszra 9.95—9.98. Tengeri azonnal 5.85—5.90, tavaszra 5 80—5,85. Rozs 8.10—8.20, magyar 71 kilogrammos min. sz. 8.60—8 70.

Értékőzsde. Az előtőzsdén szilárd hangulat uralkodott, járadék és magyar értékek lényegesen emelkedtek; osztr. hitel 137.30, anglo 61.40, magyar hitel 124.25, magyar földhitel 48, déli vasut 86.60, papirjáradék 65.85.

A német-osztrák-magyar-vasutak szövetségi értekezlete ma délben tartatott meg a Hungária szállodában, s köv. határozatok hozattak; 1. Az osztrák államvasuttársaság által inditványozott Oderberg-Preven és Olmütz B. Trübaui vonalon a menetrend másképeni beosztása az értekezlet által elfogadtatott. 2. Az osztr. államvasuttársaság apr. 12-ki határozatával a gabnaszállitási dijat mérsékelte; ez elvileg elfogadtatott, a többi módozat iránt pedig a további tárgyalás fentartatik, mert ezeknek elfogadása a német birodalmi kormánytól is függ. 3. Az észak-német-magyarnak a német-osztrák-magyar szövetséggel való egyesülés elvileg elfogadtatott, de annak mikénti eldöntését a jövő, Bécsben tartandó ülésen fogják kimondani. 4. A morva-sléziai vasutnak a felső sléziai Brieg-Ziegenhals s a Ferdinand császár nyugati vasutnak szövetségi forgalmába való felvétele a Troppau-Schönbrunni vonalnak — az értekezlet által elvettetett. 5. Határoztatott, hogy az egyes szövetségi értekezletekben felvett jegyzőkönyvek egymással kicseréltessenek. 6. A Bécsből Londonba szállitandó nyomtató papirosnak árszabályozása iránt határozat nem hozatott. A gyapju- s hulladékainak árszabályozása iránt az határoztatott el, hogy az eddigi fenállott árszabályozás tartatik fen. 9. A Bodenbach-Brünn Luxenburgi vonalnak a szállitásra nézve Florisdorfig való felvétele — elfogadtatott. A 8. 10 és 11 pont elfogadtatott. A jövő értekezlet augusztus hóban Drezdában fog megtartatni.

A dunai hajózás ez időszerint oly élénk, minőre már régóta nem volt példa. Mint Bécsből irják, a szab. dunagőzhajózási társulatnak valamenyi hajója, — pedig hét száznál több van — el van foglalva, ugy hogy 800,000 mázsánál több rakomány uszik jelenleg a Dunán. E forgalom nagyobb része Magyarországra esik.

Kivonat a „Budapesti Közlöny"

(máj. 5-ki számából.)

Árverések: Beszterczebánya máj. 30. Andrasován Pál háza 2700 frt. — Budapest jun. 9. Balogh Mihály háza 10,282 frt. — Budapest jun. 6. Csuka Mihályné háza 10,287 frt. — Abony (Czegléd) jun. 2. Márton József ingatlana 18,480 frt — Berekucza (Versecz) máj. 24. Lukicza Petru ingatlanai 6413 frt. — Budapest jun. 27. Gueber József háza 15,580 frt — Beszterczebánya jun. 20 Duchony Mihály ingatlan 270 frt és 3500 frt. — Budapest jun. 7. Erőss Károly háza 8151 frt. — Budapest jun. 1. Gáspár Mihály háza 23,6000 frt. — Budapest jul. 3 Szontagh Sámuel ingatlana 151,200 frt. — Budapest máj. 30. Hofhauser Gusztáv háza 45,288 frt. — Baja máj. 26. Dömötör Zuárt háza 10,240 frt. — Kristyor (Körösbánya) máj. 19. Batternay Átilla ingatlana 2380 frt. — Putnok (Rimaszombat) máj. 18. Ethey Imre ingoságai 2835 frt. — Begecs (Ujvidék) máj. 25. Sukics Pál ingatlana 2175 frt — Makó máj. 11. Szabó Ferencz ingóságai 2509 frt. — Baracs (Ócsa) máj. 30. Gencsy Géza ingoságai 21,384 frt.

Csődök: Gáll Károly s. szt. györgyi kereskedő —, Bohdaneczky Adolf budapesti füszerkereskedő — és Kőszeghy Gábor volt érsekujvári lakos ellen.

BUDAPESTI SZINLAPOK.

Szombaton, május 6 án, 1876.

NEMZETI SZINHÁZ.		NÉPSZINHÁZ.	
Bérlet	32. szám.	SOLDOSNÉ LUIZA assz. mint vendég.	
Donadio Bianca k. a mint vendég.		**Tündérlak Magyarhonban.**	
A sevillai borbély.		Népszinmü dalokkal 3 felv.	
Vig opera 2 felvonásban. Zenéjét szerzette Rossini.		Személyek:	
Személyek:		Vámházi gróf,	Tihanyi
		Lajos, fia	Eőry
Almaviva gr.	Pauli	Ferencz	Karikás
Bartolo,	Kőszeghy	Laura,	Rákosi F.
Rosina,	Donadio Bia.	Etel,	Dancz N.
Bazilio,	Ódry	Gyuri, rokkant	Tamássy
Figaro,	Láng	Marcsa, utitársa	Soldosné
Bertha,	Kvassainé	Öreg biró	Zádor
Örtiszt	Széphegyi	Esküdt	Kovács Istv.
Fiorillo,	Szalai	Kántor	V. Kovács
Jegyző	Fichtner	Kis biró	Pártényi
Kezdete 7½ órakor.		Kezdete 7½ órakor.	

Vizállás és időjárás.

Budapesten máj. 5. 4.06 m. 0 fölött száraz.
Pozsonyban máj. 5. 3.20 m. 0 fölött száraz.
M.-Szigeten máj. 5. 1.12 m. 0 fölött száraz.
Szatmáron máj. 5. 0.90 m. 0 fölött száraz.
Tokajon máj. 5. 3.01 m. 0 fölött száraz.
Szolnokon máj. 5. 5.00 m. 0 fölött száraz.
Szegeden máj. 5. 6.37 m. 0 fölött száraz.
Aradon máj. 4. 0.18 m. 0 alatt száraz.
Nagy-Becskereken máj. 3. 1.13 m. 0 fölött száraz.
Eszéken máj. 5. 2.98 m. fölött száraz.
Mitroviczon máj. 4. 4.11 m. 0 fölött száraz.
Zimonyban máj. 4. 6.24 m. 0 fölött száraz.
Ó-Orsován máj. 4. 4.84 m. 0 fölött száraz.

Felelős szerkesztő: Csávolszky Lajos.

*

KÖZLEKEDÉS

Osztrák-államvaspálya.

GYORSVONATOK.

Budapest — Bécs.
Budapest ind. 7.50 r.
Érsekujvár ind. 10.33 r.
Pozsony ind. 12.58 d.
Bécs érk. 1.48 du.

Bécs — Budapest.
Bécs ind. 3.45 d. u.
Pozsony ind. 5.13 d. u.
Érsekujvár ind. 7.29 d. u.
Budapest érk. 10.15 e.

SZEMÉLYVONATOK.

Bécs — Budapest Baziás.
Bécs ind. 8.36 r. 8.20 e.
Pozsony ind. 11.05 r. 11.08 e.
Érsekujvár ind. 2.04 d. u. 2.14 r.
Budapest érk. 5.30 d. u. 6.08 r.
Budapest ind. 6.50 d. u. 7.05 r.
Czegléd ind. 9.20 e. 9.21 r.
Szeged ind. 12.48 é. 1.11 d. u.
Temesvár ind. 4.37 r. 5.05 d. u.
Baziás érk. 8.46 r. 10.55 e.

Baziás — Budapest — Bécs.
Baziás ind. 6.— e. 3.50 r.
Temesvár ind. 9.48 e. 9.22 r.
Szeged ind. 1.32 é. 1.12 d. u.
Czegléd ind. 5.16 r. 5.16 d. u.
Budapest érk. 8.04 r. 7.42 e.
Budapest ind. 9.10 r. 9.20 e.
Érsekujvár ind. 12.44 r. 1.— é.
Pozsony ind. 4.13 d. u. 4.06 r.
Bécs érk. 6.22 d. u. 6.11 r.

Bécs — Ujszöny.
Bécs ind. 7. 48 r. 5.58 e.
Győr ind. 11.56 d. e. 10.10 e.
Ujszöny érk. 2.21 d. u. 11.13 é.

Ujszöny — Bécs.
Ujszöny ind. 2.21 d. u. 3.50 r.
Győr ind. 4.13 d. u. 5 07 r.
Bécs érk. 7.58 e. 8.52 r.

Valkány — Perjámos.
Valkány ind. 3.21 d. u.
Perjámos érk. 6.06 d. u.

Perjámos — Valkány.
Perjámos ind. 8.25 r.
Valkány érk. 11.10 d. e.

Jassenova — Oravicza.
Jassenova ind. 4.48 r. 8.12 r.
Oravicza érk. 7.15 r. 9.54 r.

Oravicza — Jassenova.
Oravicza ind. 5.— d. u. 7.08 e.
Jassenova érk. 6.38 d. u. 8.53 e.

Oravicza — Steyerdorf és vissza.
Oravicza ind. 10.30de. | Steyerdorf in. 2.45du.
Steyerdorf ér. 1.55du. | Oravicza érk. 5.57du.

Tótmegyer — Surány és vissza.
Tótmegyer ind. 1.45du. | Surány ind. 12.45du.
Surány érk. 2.15du. | Tótmegyer ér. 1.10du.

Magyar királyi államvasutak.

Budapest — Losoncz — Ruttka.
Budapest ind. 2.55 d. u. 6.35 e. 7.20 r.
Gödöllő ind. 4.— d. u. 8.03 é. 8.26 r.
Hatvan ind. 4.59 d. u. 9.25 é. 9,49 r.
S.-Tarján ind. 6.41 d. u. 11.40 é. 1.18 d. u.
Losoncz ind. 8.04 e. 1.30 é. 4.42 d. u.
Zólyom ind. 9.50 e. 4.29 é. 8.05 e.
Ruttka érk. 1.20 é. 9.44 d. e.

Ruttka — Losoncz — Budapest.
Ruttka ind. 12.29 é. 4.29 d. u.
Zólyom ind. 4.17 r. 9.43 e. 6.22 r.
Losoncz ind. 6.11 r. 12.25 é. 10.41 r.
S.-Tarján ind. 7.30 r. 2.37 é. 2.11 du.
Hatvan ind. 9.23 d. e. 5.03 r. 4.55 du.
Gödöllő ind. 10.13 d. e. 6.28 r. 5.50 du.
Budapest érk. 11.18 d. e. 7.54 r. 7.— e.

Zólyom — Beszterczebánya és vissza.
Zólyom ind. 10.10 e. | Beszterczeb. in. 8.— e.
Szliács ind. 10.34 e. | Szliács ind. 8.43 e.
Beszterczeb. é. 11.30 é. | Zólyom érk. 8.57 e.

Garam-Berzencze — Selmecz és vissza.
G.Berzencze i. 6.—de. | Selmecz ind. 4.24du.
Selmecz érk. 8.29du. | G.Berzencze é. 6.14du.

Miskolcz — Fülek.
Miskolcz ind. 1.44 d. u. 7.57 r.
Bánréve ind. 8.43 d. u. 11.25 d. e.
Fülek érk. 11.58 é. 2.25 d. u.

Fülek — Miskolcz.
Fülek ind. 1.18 é. 6.48 r.
Bánréve ind. 4.29 é. 10.05 r.
Miskolcz érk. 7.07 r. 12.44 d. u.

Budapest — Hatvan — Miskolcz.
Budapest ind. 7.20 r. 10.30 é.
Gödöllő ind. 8.27 r. 12.17 é.
Hatvan ind. 9.39 r. 1 54 é.
Vámos-Györk ind. 10.12 de. 3.— r.
Füzes-Abony ind. 11.24 de. 4.54 r.
Miskolcz érk. 1.07 du. 7.17 r.

Miskolcz — Hatvan — Budapest.
Miskolcz ind. 1.[illegible]2 du. 10.07 é.
Füzes-Abony ind. 3.11 du. 12.56 é.
Vámos-Györk ind. 4.55 du. 2.43 é.
Hatvan ind. 4.55 du. 3.41 r.
Gödöllő ind. 5.50 du. 5.07 r.
Budapest érk. 7.— e. 6.[illegible]0 r.

Vámos-Györk — Gyöngyös.
Vámos-Györk ind. 3.19 é. 11.05 d. u.
Gyöngyös érk, 3.59 é. 11.44 d. u,

Gyöngyös — Vámos-Györk.
Gyöngyös ind. 1,34 é. 9.32 r.
Vámos-Györk érk. 2.03 é. 10.01 r.

Füzes-Abony — Eger.
Füzes-Abony ind. 11.35 d. e. 5.05 é.
Eger érk. 12.28 d. u. 5.58 é.

Eger — Füzes-Abony.
Eger ind. 9.50 d. e. 11.42 é.
Füzes-Abony érk. 10.35 d. e. 12.27 é.

Hatvan — Szolnok.
Hatvan ind. 5.28 d. u.
Jászberény ind. 6.55 d. u.
Szolnok erk. 9.16 e,

Szolnok — Hatvan.
Szolnok ind. 5.05 r.
Jászberény ind. 7.32 r.
Hatvan érk. 8.45 r.

Zákány — Zágráb.
Zákány ind. 6.10 r. 3,45 d. u.
Kőrös ind. 7.44 r. 5.41 d. u.
Zágráb érk. 9.25 r. 8.10 e.

Zágráb — Zákány.
Zágráb ind. 6.28 d. u. 7.50 r.
Kőrös ind. 8.23 d. u. 10.24 r.
Zákány érk. 9.55 e. 12.15 d.

Károlyváros — Fiume és vissza.
Károlyvár. i. 12.10 r. | Fiume ind. 6.15 r.
Fiume érk. 9.22 e. | Károlyvár. é. 3.20 r.

Szabadalm. déli vasuttársaság.

Budapest — Pragerhof.
Budapest ind. 7.10 r. 9.35 e.
Székesfehérvár ind. 9.27 r. 11.57 é.
Kanizsa ind. 2.39 d. u. 4.42 r.
Csáktornya ind. 3.30 d. u.
Pragerhof érk. 6.24 r. 8.08 e.

Pragerhof — Budapest.
Pragerhof ind. 9.55 r. 11.— é.
Csáktornya ind. 11.51 de. 9.05 e.
Kanizsa ind. 1.58 du. 4.50 r.
Székesfehérvár ind. 6.30 du. 1.50du.
Budapest érk. 8.36 e. 3.13 é.

Kanizsa — Bécs.
Kanizsa ind. 11.40 é. 2.50 du.
Szombathely ind. 3.05 r. 5.25 r.
Soprony ind. 5.30 r. 10.20 e.
Bécs érk. 8.38 r. 2.55 du.

Bécs — Kanizsa.
Bécs ind. 11.23 de. 7.23 e.
Soprony ind. 3.40 du. 10.38 é.
Szombathely ind. 6.20 du. 1.30 é.
Kanizsa érk. 11 22 é. 4.50 r.

Kanizsa — Barcs.
Kanizsa ind. 4.30 r. 2.22 d. u.
Zákány ind. 5.33 r. 3.52 d. u.
Barcs érk. 7.09 e. 7.29 r.

Barcs — Kanizsa.
Barcs ind. 8.25 e. 9.59 d. e.
Zákány ind. 12.27 d. u. 10.15 e.
Kanizsa érk. 1.58 d. u. 11.22 r.

Székesfehérvár — Ujszöny.
Székesfehérvár ind. 10.15 d. e. 12 20 é.
Kisbér ind. 12.28 d. u. 2.30 é.
Ujszöny ind. 2 21 d. u. 3.50 r.

Ujszöny — Székesfehérvár.
Ujszöny ind. 2.29 d. u. 11.33 é.
Kisbér ind. 3.56 d. u. 12.57 é.
Székesfehérvár érk. 6.33 d. u. 4.12 r.

Zágráb — Károlyváros.
Zágráb ind. 9.55 d. e. 8.45 e.
Károlyváros érk. 11.50 d. 10.40 é.

Károlyváros — Zágráb.
Károlyváros ind. 5.10 r. 3.40 d. u.
Zágráb érk. 7.05 r. 5.30 d. u.

Sziszek — Steinbrück.
Sziszek ind. 5.49 r. 5.44 d. u,
Zágráb ind. 7.41 r. 10.56 d. e. 8.11 e.
Steinbrück érk. 10.56 de. 3.04 d. u. 11.18 é.

Steinbrück — Sziszek.
Steinbrück ind. 6 08 r. 4.53 d. u.
Zágráb ind. 9.28 r. 8.18 e.
Sziszek érk. 10.52 d. e. 10.16 e.

Fiume — Szentpéter.
Fiume ind. 6.15 r.
Szentpéter érk. 9.05 e. 7.44 r.

Szentpéter — Fiume.
Szentpéter ind. 6.51 e. 8.20 r.
Fiume érk. 9.22 e.

Zákány — Báttaszék és vissza.
Zákány ind. 6.32 r. | Báttaszék ind. 2.44 r.
Kaposvár i. 10.— de. | Dombóvár in. 6.36 r.
Dombóvár i. 9.01du. | Kaposvár ind. 8.11 r.
Báttaszák ér. 3.33du. | Zákány érk. 11.57 d.

Tiszavidéki vaspálya.

Budapest — Debreczen — Kassa.
Budapest ind. 7.20 r. 6.03 e.
Czegléd ind. 10.21 d. e. 9.21 e. 4.03 r.
Szolnok ing. 11.27 d. e. 10.31 é. 6.21 r.
P.-Ladány ind. 2.08 d. u. 2.— d. u. 11.44 r.
Debreczen ind, 4.01 d. u. 4.30 r. 2.30 d. u.
Tokaj ind. 6.56 e. 9.52 d. e.
Miskolcz ind. 9.12 é. 1.12 d. u. 8.07 r.
Kassa érk. 6.09 e. 11.52 d. u.

Kassa — Debreczen — Budapest.
Kassa ind. 9.29 d. e. 6.10 é.
Miskolcz ind. 7.49 r. 1.48 d. u. 9.31 e.
Tokaj ind. 9.31 d. e. 5.28 e.
Debreczen ind. 12.53 d. u. 10.22 é. 3.25 é.
P.-Ladány ind. 2.32 d, u. 12.30 é. 6.37 é.
Szolnok ind. 4.59 d. u. 4.40 r. 12.14 r.
Czegléd érk. 5.52 e. 6.02 r. 1.52 é.
Budapest érk. 8.31 e. 8.45 é.

Püspök-Ladány — Nagyvárad.
P.-Ladány ind. 2.43 d. u. 2.18 é.
Nagyvárad érk. 4.59 d. u. 5.31 r.

Nagyvárad — Püspök-Ladány.
Nagyvárad ind. 11.34 d. e. 912. e.
P.-Ladány érk. 1.31 d. u. 11.53 é.

Budapest — Arad — Temesvár.
Budapest ind. 7.30 r. 6.03 e.
Czegléd ind. 10.21 d. e. 9.11 é.
Szolnok ind. 11.17 é. 10.20 é.
Csaba ind. 2.09 d. u. 4.24 é.
Arad ind. 4.09 d. u. 5.44 r.
Vinga ind. 4.43 d. u. 7.13 r.
Temesvár érk. 6.56 e.

Temesvár — Arad — Budapest.
Temesvár ind. 9.09 d. e.
Vinga ind. 11.27 d. e. 7.49 e.
Arad ind. 12.39 d. u. 9.25 e.
Csaba ind. 2.13 d. u. 11.50 é.
Szolnok ind. 4.59 d. u. 4.29 r.
Czegléd érk. 5.52 e. 7.02 e.
Budapest érk. 8.31 e. 8.45 r.

Vágvölgyi vaspálya.

Pozsony — Nagyszombat.
Pozsony ind. 7.30 r. 6.20 e.
Modor ind. 8.14 r. 7.52 e.
Nagyszombat érk. 9.12 d.e. 8.42e.

Nagyszombat — Pozsony.
Nagyszombat ind. 6.15 r. 6.23 e.
Modor ind. 7.10 r, 7.42 e.
Pozsony érk. 7.57 r. 8.35 é.

Magyar északkeleti vasut.

Szerencs — M.-Sziget.
Szerencs ind. 9 35 de. 4.50 du.
S.-A.-Ujhely i. 11.— de. 5.44 du.
Csap ind. 1.49 du. 8.31 e.
Bátya ind. 3.12 d. u.
Királyháza ind. 6.24 e. 2.— é.
M.-Sziget érk. 8.19 é. 5.26 r.

M.-Sziget — Szerencs.
M.-Sziget ind. 6.35 r. 9.24 é.
Királyháza ind 10.23 d. e. 1.39 é.
Bátya ind. 1.— d. u.
Csap ind. 3.09 d. u. 6.09 r.
S.-A.-Ujhely ind. 5.— e. 8.30 de.
Szerencs érk. 7.58 e. 11.02 de.

Debreczen — Királyháza.
Debreczen ind. 4.12 du. 4.— r.
Nagy-Károly ind. 8.— e. 6.42 r.
Szatmár ind. 9.33 é. 8.03 r.
Királyháza érk. 12.31 é. 10.08 de.

Királyháza — Debreczen.
Királyháza ind. 8.19 e. 2.56 du.
Szatmár ind. 6.12 r. 5.— du.
Nagy-Károly ind. 8.17 r. 6.33 e.
Debreczen érk. 11.50 de. 9.07 e.

Batyu — Munkács.
Batyu ind. 3.12 d. u.
Munkács érk. 4.24 d. u.

Munkács — Batyu.
Munkács ind. 11.49 d. e.
Batyu érk. 1.— d. u.

Sátoralja-Ujhely — Kassa.
S.-A.-Ujhely ind. 8.30 r. 5.—du.
Leg.-Mihályi ind. 9.33 r. 6.45 du.
Kassa ind. 9.44 é. 12.13 du.

Kassa — Sátoralja-Ujhely.
Kassa ind. 1.31 du.
Leg.-Mihályi ind. 4.10 du.
S.-A.-Ujhely érk. 5.30 e.

Unghvár — Nyiregyháza.
Unghvár ind. 12.11 d. u.
Csap ind. 1.80 d. u.
Kisvárda ind. 4.20 d. u.
Nyiregyháza érk. 8.48 d. u.

Nyiregyháza — Unghvár.
Nyiregyháza ind. 8.20 r.
Kisvárda ind. 11.38 d. e.
Csap ind. 1.19 d. u.
Unghvár érk. 4.10 d. u.

Első erdélyi vaspálya.

Arad — Gyulafehérvár
Arad ind 6.29 r. 4.25 du.
Soborsin ind. 10.07 r. 8.18 e.
Piski ind. 2.21 d. u. 12.34 é.
Gy.-Fehérv. érk. 5.09 d. u. 3.13 é.

Gyulafehérvár — Arad.
Gy.-Fehérv. ind. 10.18 de. 10.— é.
Piski ind. 4.04 d. u. 4 04 r.
Soborsin ind. 4.10 d. u. 7.47 r.
Arad érk. 8.11 e. 11.55 de.

Piski — Petrozsény.
Piski ind. 2.41 d. u.
Petrozsény érk. 7.29 e.

Petrozsény — Piski.
Petrozsény ind. 7.47 r.
Piski érk. 11.08 d. e.

Magyar keleti vasut.

Nagyvárad — Kolozsvár — Brassó.
Nagyvárad ind. 5.27 d. u. 6.18 r.
B.-Hunyad ind. 9.21 é. 12.55 du.
Kolozsvár ind. 11.33 é. 3.31 du.
Nagyenyed ind. 3.42 é. 9.57 é.
Segesvár ind. 8.19 r. 4.38 é.
Brassó érk. 1.36 du 9.50 r.

Brassó — Kolozsvár — Nagyvárad.
Brassó ind. 2.30 du. 4.30 du.
Segesvár ind. 7.39 e. 11.26 é.
Nagyenyed ind. 12.15 é. 6.58 r.
Kolozsvár ind. 4.47 é. 12.32 du.
B.-Hunyad ind. 6.51 r. 3.31 du.
Nagyvárad érk. 10.44 de. 8.06 e.

Kocsárd — Marosvásárhely.
Kocsárd ind. 3.10 r.
Maros-Vásárhely érk. 6.21 r.

Marosvásárhely — Kocsárd.
Maros-Vásárhely ind. 9.33 é.
Kocsárd érk. 12.43 é.

Kis-Kapu — Nagy-Szeben.
Kiskapu ind. 6.50 r. 9.54 e.
Nagyszeben érk. 8.41 r. 11.45 é.

Nagy-Szeben — Kis-Kapu.
Nagyszeben ind. 7.19 e. 4.10 r.
Kiskapu érk. 9.04 e. 5.55 r.

Tövis — Gyulafehérvár.
Tövis ind. 6.25 r. 11.45 d.
Gy.-Feh. é. 7.03r. 12.23 d.

Gyulafehérvár — Tövis.
Gy.-Feh. ind. 8.07 e. 3.20 r.
Tövis érk. 8.45 e. 3.58 r.

Alföld-fiumei vaspálya.

Nagyvárad — Eszék.
N.-Várad ind. 5.17 d, u. 9.23 d. e.
Csap ind. 8.40 e. 2.45 d. u.
Szeged érk. 7.39 e.
Szeged ind. 2.09 é. 12.07 d.
Szabadka ind. 4.33 r. 4.30 d. u.
Gombos ind. 9.15 d. e. 10.— é.
Eszék érk. 10.23 d. e. 11.19 e.

Eszék — Nagyvárad.
Eszék ind. 2.59 d. u. 4.59 r.
Gombos ind. 7.22 e. 5.40 r.
Szabadka ind. 10.13 é. 10.22 de.
Szeged érk. 12.09 é.
Szeged ind. 4.14 é. 12.17du.
Csaba ind. 6.03 r. 2.45 du.
N.-Várad érk. 9.22 d. e. 7.27 e.

Eszék — Villány.
Eszék ind. 3.— r. 2.34 d. u.
Villány érk. 4.48 de. 4.28 d. u.

Villány — Eszék.
Villány ind. 11.10 d. e. 12.23 é.
Eszék érk. 11 59 d. u. 2.25 é

Mohács-pécs-barcsi vasut.

Mohács — Barcs.
Mohács ind. 3.59 d. u. 4.19 r.
Pécs ind. 9.— e. 8.52 r.
Barcs érk. 9.59 é. 8.25 d. e.

Barcs — Mohács.
Barcs ind. 7.09 e. 7.29 r.
Pécs ind. 9.54 d. e. 8.59 e.
Mohács érk. 12.59 d. u. 11.59 é.

Magyar nyugoti vasut.

Székesfehérvár — Grácz.
Sz.-Fehérvár ind. 9.27 r.
Veszprém ind. 1.40 é. 11.31 de.
Kisczell ind. 6.38 r. 1.47 du.
Szombathely érk. / Szombathely ind. 9.30 r. 3.15 du.
Gyanatalva ind. 12.17 é. 5.02 du.
Grácz érk. 7.40 e.

Grácz — Székesfehérvár.
Grácz ind. 6.24 r.
Gyanafalva ind. 3.07du. 9.15de.
Szombathely érk. / Szombathely ind. 6.46 e. 11.27 de.
Kisczell ind. 8.46 é. 1.28du.
Veszprém ind. 2.12 é. 4.47 du.
Sz.-Fehérvár érk. 6.33 e.

Győr — Kisczell.
Győr ind. 9.50 r. 5.40 du.
Pápa ind. 11.20 e. 7.56 du.
Kisczell érk. 12.13 d. 8.56 du.

Kisczell — Győr.
Kisczell ind. 1.55 d. u. 6.20 r.
Pápa ind. 2.47 d. u. 7.33 r.
Győr érk. 4.16 d. u. 9.14 r.

Kassa-oderbergi vasut.

Kassa — Oderberg.
Kass ind. 12.54 du. 10.24 é.
Igló ind. 4.52 du. 2.36 é.
L.-Sz.-Mikl. ind. 9.20 é. 7.31 r.
Ruttek ind. 1.49 é. 11.52 du.
Zsolna ind. 2.31 é. 11.09 du.
Oderberg érk. 5.48 r. 3.18 du.

Oderberg — Kassa.
Oderb. ind. 6.15 e. 11.18 de.
Zsolna ind. 10.30 é. 3.15 du.
Ruttek ind. 1.59 é. 4.59 du.
L.-Sz.-Mikl. ind. 4.54 r. 7 56 e.
Igló ind. 9.22 de. 1.21 é.
Kassa érk. 12.53 du. 6.08 r.

Kassa — Eperjes.
Kassa ind. 6.30 e. 6.00 r.
Eperjes érk. 7.57 e. 7.37 r.

Eperjes — Kassa.
Eperjes ind. 12.20 d. u. 3.04 é.
Kassa érk. 2.05 d. u. 4.32 é.

Eperjes-tarnowi vasut.

Eperjes — Orló.
Eperjes ind. 2.45 d. u.
K.-Szeben ind. 3.52 du.
Orló érk. 6.10 e.

Orló — Eperjes.
Orló ind. 4 33 r.
K.-Szeben ind. 7.12 r.
Eperjes érk. 8.15 r.

Első magy.-galiczai vasut.

Legenye-Mihályi — Przemysl
Leg.-Mihályi ind. 7.— e. 12.51 é.
Homonna ind. 9.30 é. 4.54du.
Alagut ind. —
Lupkov ind. —
Zagorcz ind. —
Przemysl érk. 10.05 r. 9.45 e.

Przemysl — Legenye-Mihályi.
Przemysl ind. 9.01du. 5.05 r.
Zagorcz ind. —
Lupkov ind. —
Alagut ind. —
Homonna ind. 5.41 e. 12.44é.
Leg.-Mihályi érk. 8.— r. 4.54 e.

A Duna-gőzhajózási társaság hajóinak menetrendje.

Budapest—Bécs naponkint esti 6 órakor.
Budapest—Zimony hétfőn, kedden, csütörtök és pénteken reggel 7 ór.
Budapest—Orsova s a Dunafejedelemségekbe kedden és pénteken r: 7 ó.
Budapest—Ráczkeve hétfő, szerda és szombaton r. 6 ó.
Budapest—Mohács naponkint d. e. 11 ó.
Budapest—Sz.-Endre kedden és pénteken r. 6 és d. u. 4 ó.
Budapest—Kisoroszi kedden és pénteken r. 6 ó.
Budapest—Ujszőny naponkint d. u. 3 ó.

Bécs—Budapest naponkiut r. 6½ ó.
Ujszőny-Budapest nap. r. 4. ó.
Esztergom—Budapest nap. r. 6 ó.
Kisoroszi—Budapest kedd, péntek d. e. 10 ó.
Sz.-Endre—Budapest kedd, péntek d. e 11 és este 6 ó.
Ráczkeve - Budapest hétjő, szerda, szombat d. e. 11 ó.
Szeged-Zimony vasárnap és csütörtök r. 7 ó.
Zimony-Szeged kedd és péntek esti 9 ó.

Zimony-Orsova kedd és szombat délutá , s a szerb partok hosszában Belgrádból hétfőn reggel.
Zimony—Budapest hétfő, szerda, pén tek és szombat r. 6 ó.
Zimony-Sziszek hétfő és péntek r. 6 ó.
Orsova-Galacz csütörtök vasárnap d. e.
Orsova—Budapest csütörtök és vasárnap r. 9 ó. és Belgrádig kedden reggel.
Sziszek—Zimony hétfő és csütörtök r. 6 ó.

Mohács—Budapest vasárnap, kedd, csütörtök, szombat déli 1 ó.
Mohács—Budapest naponkint reggel 4 ó.
Báziás—Orsova csütörtök és vasárnap éjjeli 1 ó.
Szabács—Belgrád szerda és szombat délután.
Belgrrád—Orsova hétfőn reggel.
Belgrád—Gradiska hétfő és szerda kivételével naponkint reggel.
Bclgrád—Szabács szerda és vasárnap reggel.
Orsova—Belgrád kedd reggel.

HIRDETÉSEK.

Legujabb regény.

LAMPEL RÓBERT könyvkiadásában

megjelent és minden könyvkereskedésben

kapható:

ÜLLŐ és KALAPÁCS.

Regény. Irta

SPIELHAGEN FRIGYES.

Forditotta

H. BATTA SZILÁRDA.

1. kötet, 332 oldal, ára 1 frt.

Épen most jelent meg a maga neméből legkimeritőbb munka:

„Az elgyengült férfierő"

(tehetetlenség)

ennek soknemü okai és alapos gyógyitása.

specialista Irta WEISS J.,

gyak. orvos és szülész, az itteni cs. k. katonai főkórházban volt osztályorvos több bel- és külföldi tudományos és humanitárius társulat rendes és tiszteletbeli tagja és több kitüntetés tulajdonosa.

Többféle hasonló munkák forognak közkézen és hirdettetnek, a melyek különféle czimek alatt a nemzőszervek betegségei s különösen az elgyengült férfierő ellen biztos segélyt és gyógyulást igérnek. Ha ezeket sorjában átolvassa az ember, ugy találja, hogy egyikük sem tartalmaz valamely gyógyeljárást. De hogy lehessen segélyt és gyógyitást meriteni oly könyvből, mely nem ajánl semmiféle gyógyeljárást? Hogy e hiányon segitve legyen, a szerző arra törekedett, hogy necsak az elgyengült férfierő alapjául szolgáló kór-okokat kimeritően tárgyalja, hanem — **a mi a létező müvek egyikénél sincs meg — munkájához még gazdag tapasztaláson és szigoru tudományos elveken alapuló gyógyeljárást is csatolt.**

E munka, melyhez még könnyebb megérthetés czéljából számos boncztani ábra van mellékelve, — mindazoknak is fog tanulságot és segélyt nyujtani, kik kora ifjuságukban titkos bünt vagy kihágásokat üztek s ennek következtében elgyengült férfierőben és megrongált idegrendszerben senyvednek. Még azok is, kik bőrkiütésekben, hugyszervi bántalmakban, idült bujakórban, csúzban és köszvényben szenvednek, e könyv segélyével teljes gyógyulásukat érendik el. **Kapható a szerző rendelő-intézetében ujvilág-utcza I. sz. I. em. — Ára 2 frt 50 kr.**

A t. cz. mezőgazdák szives figyelmébe ajánljuk

a

LAMPEL RÓBERT-féle könyvkereskedésben,

BUDAPESTEN, váczi-utcza 12. szám,

kapható következő

Gazdászati segédkönyveket.

(Lásd: 1876. árjegyzék XVI. szakasz).

Balogh P. A komló-termelés. 1 frt 20 kr.
Bechstein Lajos Eduárd. Arany-kincstár vagy a gazdaság forrása. 1 frt.
Bedő Albert. Erdő-őr, vagy az erdészet alapvonalai kérdésekben és feleletekben. 3 frt.
Cserszilvásy Á. A vadászat mestere. 1 f. 50.
Dapsy L. A talajkimérülés befolyása az állatok életére. 1 frt 60 kr.
Ditz H. A magyar mezőgazdaság. 3 frt.
Eisenmayer. Állatgyógyászat. 80 kr.
Eisenmayer. Patkolástan. 2 frt.
Eisenmayer. Törvényszéki állatorvostan. 1 frt 40 kr.
Engelbrecht Károly. A gazda mint állatorvos a szükségben. 1 frt 20 kr.
Engelbrecht Károly. A gazdasági állatbonc- és élettan. 32 táblával. 1 frt 60 kr.
Engelbrecht Károly. A szarvasmarha faj- és küllemtana stb. 50 ábrával. 2 frt 50 kr.
Fekete Lajos. Erdőértékszámitástan. 3 frt.
Fekete Lajos és **Illés** Nándor. A közerdész. 2 frt 50 kr.
Franke. A konyha vegytana. 1 frt.
Galambos M. Gyógyszertan mezőgazdák számára. 4 frt 40 kr.
Galgóczy K. Kertészet kézikönyve. 80 kr.
Galgóczy K. Mezei gazda vezérkönyve. 2 köt. 1 frt 60 kr.
Gáspár J. Rövid háztartástan felsőbb leányiskolák és nőtanitóképezdék számára. Clima Mária és többek után. 50 kr.
Gazdasági kistükör. Kötve 50 kr.
Grubiczy Géza. A baromfitenyésztés, 56, a szövegbe nyomtatott ábrával. 1 frt 50 kr.
Grubiczy Géza. Tyukok és egyéb szárnyas állatok tojásai mesterséges kiköltéséről. 30 kr.
Kenessey Kálmán. A trágyakezelés. 50 kr
Kenessey Kálmán. Miként gazdálkodjunk 35 kr
Kléh Kálmán. A hannoveri rézöntözés ismertetése. 1 frt.
Kocsi K. Gyümölcsfa tenyésztés. 1 frt 50 kr.
Kodolányi. Gazdasági haszonbéri mintaszerződés 3 frt.
Kodolányi A. Mezei gazdasági üzlettan. 4 frt 40 kr.
Koppe J. G. A földmivelés és állattenyésztés. 2 frt.
Lázár J. Erdészeti kézikönyv. 2 frt.
Mayor P. A magyar birodalom gazdasági viszonyának statistikai táblázata. 60 kr.
Németh K. Magyar szakácskönyv. 80 kr.
Dr. **Perlaky** Mihály. Népszerü szőlészeti és borászati kézikönyv. 1 frt 50 kr.
Petzval O. Kézikönyv mezei gazdák, gépészek stb. szám. 2 frt.
Sörös K. Gazdasági kettős könyvvitel. Pályamű. 3 frt.
Sporzon P. Gazdasági talajisme. 2 frt.
Sporzon P. Juhtenyésztés. 2 frt.
Stephens H. Mezei gazdaság könyve. 7 kötet 12 frt 60 kr.
Tercsánszky J. Szőlőmüvelés, borkészités és pinczegazdálkodás. 3 frt.
Tercsánszky J. Szőlészeti és borászati titkok gyüjteménye. 10 ábrával. 60 kr.
Tormay B. Általános állattenyésztéstan. 3 frt.
Tormay B. Lótenyésztésan. 1 frt.
Tóth Imre. A méhészettkézikönyve. 50 kr.
Vörös M Nemzeti kis szakácskönyv. Polgári családok szám. Kötve 1 frt.
Wagenfeld. Baromorvoslási könyv, 70 ábrával. 2 frt 81 kr.

Britannia-ezüst

az egyetlen ércz, mely ezüstfehér szimét maradandón megtartja, s Angolországban csaknem minden finomabb háztartásbau található, mert épen oly jó mint az ezüst, s ára majdnem csak egy huszadrésze a valódi ezüst árának. A valódi britannia-ezüst az alább jegyzett árakon **Bressler M. angol érczáru-raktarában Bécsben (Stadt, Schottengasse 9)** kapható és pedig:
1 db. **kavés kanál** 10, 15, 20, 25, 30, 40, 45 kr,
½ tczt. „ „ 60, 80 kr, 1 frt, 1.20, 1.50, 2 frt.
1 db. **evőkanál** 30, 35, 40, 45, 50, 60 kr; — ½ tczt. 2 frt, 2.50, 3, 3.50 frt.
1 pár **kés és villa** (ezüstnyél) csak 80 kr; ½ tczt. csak 4 frt.
1 db. **thea-szürő** 30, 40, 50, 60, 80 kr, 1 frt, nyéllel vagy anélkül.
½ tczt. **étszer-rács** (Esszeug-Rastl) csak 2.50; — ½ tczt. **tojáspatack** 2 fat.
½ tczt. **asztalkendőtartó** 2 frt 50, — 1 **bors-szóró** 60 kr.
1 db. **czukorszóró** 80, 90 kr. 1 frt; — 1 **kézl gyertyatartó** 60, 80 kr, 1 frt, 1 frt. 50 kr.
1 pár **nagy finom gyertyatartó** 3 frt, 3.58, 4, 4.50, 5, 6 frt; — ½ tczt. **csemege-étszer** 3 frt 50 kr.
½ tczt. **gyerek-kanál** 1.50, 2, 2.50; — d.. **tejes kanál** 60, 80 kr, 1 frt, 1.20, 1.50; — 1 db. **leveses kanál** 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3 frt.
1 db. **tálcza** 8", 90 kr. — 10" 1 frt 20, — 12" 1.50, — 14" 2 frt, — 16" 2.50, — 18" 3 frt, — 20" 3 frt 50 kr.; (gömbölyű, tojásdad vagy négyszögü alakban.) — **Thea-teriték** két személyre 15 frt, — négy személyre 18 frt, — hat személyre 21 frt, — 8 személyre 26 frt. Mind-e czikkek bámulatos olcsó áron.

Megrendelések a vidékről **„Bressler M. angol érczáru raktárába, Bécsben, (Stadt, Schottengasse 9.)** intézendők, s ezek postafordultával, utánvéttel eszközöltetnek.

Kivánatra egyes darabok is küldetnek, hogy az áru kiválóságáról mindenki meggyőződhessen. — 100 frtra menő vásárlásánál 10% engedtetik el.

Képes árjegyzékek igyen bérmenteten küldenek. 178

VODIANER F.

nyomdatulajdonos

(Budapest, megyeháztér 9. szám)

ajánlja jól berendezett nyomdáját mindenféle e szakba vágó nyomtatványokra és azoknak csinos, correct és olcsó áron elkészitésére.

Postautján leendő megrendelések pontosan teljesittetnek.

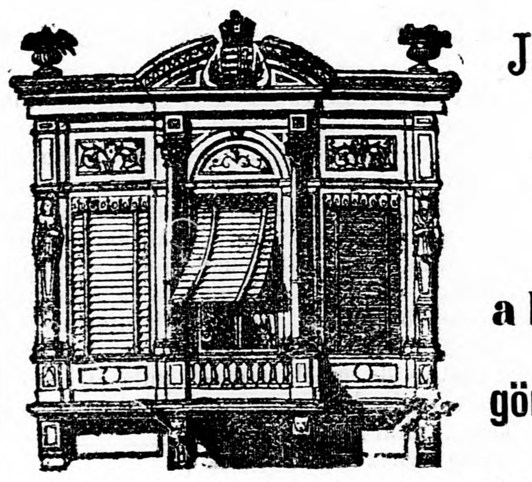

Az első magyar

Jalousie (ablak-redőny)

és a cs. kir. szab. amerikai

redőny-gyár

Budapesten, gyár-utca 4. sz.,

készit és ajánlja

ablak-redőnyeit,

továbbá mindennemü egyéb

görfüggönyöket, szabadalmazott öngördülővel,

és minden már eddig ismert szerkezettel, bárminemü szövetből, legtökéletesebben elkészitve.

Hevederes ablak-redőny 4 frt 50 krtól feljebb.
Görfüggöny 2 frt 50 krtól feljebb.

Megrendeléseknél pontos mérték és felpénz kéretik.

Általános elhelyezési intézet

„CENTRALE"

Budapest, Kerepesi-út 62. szám, Vas-utcza sarkán.

Elhelyez és megrendel leggyorsabban ügyes és megbizható egyéneket minden szakmából, u. m.: könyvvezetőket, pénztárnokot, irnokot, **házfelügyelöket, kezelöket, mezögazdászati és erdészeti tiszteket**, boltisegédeket, kereskedői gyakornokot és tanonczokat, **nevelöket, nyelv-, zene- és rajztanitókat**, mérnököket, gépészeket, gyárimunkásokat stb. stb.

Raktárnokat, felügyelöket, kapusokat, házmestereket, mü- és zöldség-kertészeket, szakácsokat, irodaszolgákat, komornékát, inasokat, boltiszolgákat és háziszolgákat, továbbá: **gazdaszszonyokat, kulcsárnöket, társalgónöket**, utazási kisérőket, varró- és szabónőket, **német, franczia, angol, olasz és magyar nevelöket**, pénztár kezelőnőket, számvevőnőket, bolti leányokat, árulónőket, pinczér leányokat, dohánytőzseket szállodák, vendéglők és kávés házok számára, valamint: szakácsnőket, szobaleányokat, dadákat, dajkákat, mindeneseket, kézileányokat, konyhaleányokat, takaritónőket, mosónőket és vasalónőket.

☛ Gyors és pontos kiszolgáltatást biztositva, becses megbizásokat kér a

„CENTRALE"

általános elhelyezési intézet.

☛ **Állomást keresök minden szakmából leggyorsabban elhelyeztetnek.** ☚

A bécsi gummi-gyár raktára. Nagy készlet esőköpenyekből.

A legjobb **franczia** és **angol**

sérvkötők

3 frttól 10 frtig, a legujabb orvosi utasitás szerint készitve, **urak, nők** és **gyermekek** számára, valamint **suspensoriumok** szőve és szarvasbőrből; **méhfecskendők, légpárnák, ágybetevők** gummiból, szarvasbőrből **takarók** és **párnák,** valamint egyátalában minden e szakmába vágó czikkek, szintugy az **amerikai csodasérvkeuőcs,** ára 3 frt. kaphatók

Pollitzer Mórnál,

Budapest, Deák-utcza I. szám.

☛ Vidéki megrendelések utánvét mellett eszközöltetnek.

NB. Sérvkötőknél csak a test szélessége kéretik.

Budai vizgyógyintézet.

Ezen intézet meglepő széppé van átalakitva s egy uj épület által jelentékenyen nagyitva; fekvése a regényes budai hegyektől környezve gyönyörű és egészségi tekintetben megbecsülhetlen.

Gyógyeszközök: 1. a vizgyógyászat, 2. a villamgyógy, 3. a svéd tornászat; azonkivül az étkezés (saját intézeti konyhával) és életmód a betegség és gyógymódra való tekintettel van szabályozva. E gyógymódok a tapasztalás és tudomány által a megszámlálhatlan gyógysikerek folytán első s leghatalmasabb gyógyhatányok gyanánt vannak elismerve.

Sikeres gyógykezelésre ajánltatnak: idegbetegségek, fájdalmak, migrain, álmatlanság, szédülés, szivdobogás, asthma, hűdés, átalános s nemi gyengeség, vidtáncz; vérbajok: köszvény, görvély, buja-, higany-, jodkór, alcoholismus. váltóláz, és utóbajai, vérszegénység, sápkór, kezdődő tüdőbaj, a torok és mell hurutos állapotai; vérkeringési zavarok, aranyér; gyomor-, bél-, máj-, lép-, vese-, hólyagbajok; női betegségek (méhbajok, és hysteria), szem-, bőr- és csontbántalmak.

Fel nem vétetnek: elmebetegek, máj és hólyagkövek, rák, operatióra való bántalmak, s oly betegek, a kiknél enyhités és gyógyitásra kilátás nincsen.

Az intézet helyiségei vonzók s barátságosak, s benne a tartózkodás igen kellemes; bő szórakozásról is kellőleg van gondoskodva, s azért oly egyéneknek is ajánlható, a kik az idény alatt egyszerűen fürdőre menni óhajtanak, s e mellett egészségöket edzeni akarják. Ritka előny, hogy az intézetből a főváros minden helyére omnibusközlekedés által könnyen eljuthatni, s közelében van a svábhegyi pálya, és a zugligeti lóvasút.

Gyógyitási tekintetben a gyógyintézeti jelleg szigorúan fenn van tartva, mire nézve programmomat a t. közönség figyelmébe ajánlom, melyet kivánatra megküldök.
Budapest, I. ker. város major-utcza 318. sz.

Dr. Vaskovits János, igazgató-tulajdonos.

Budapest, 1876. Nyomatott Vodianer F.-nél